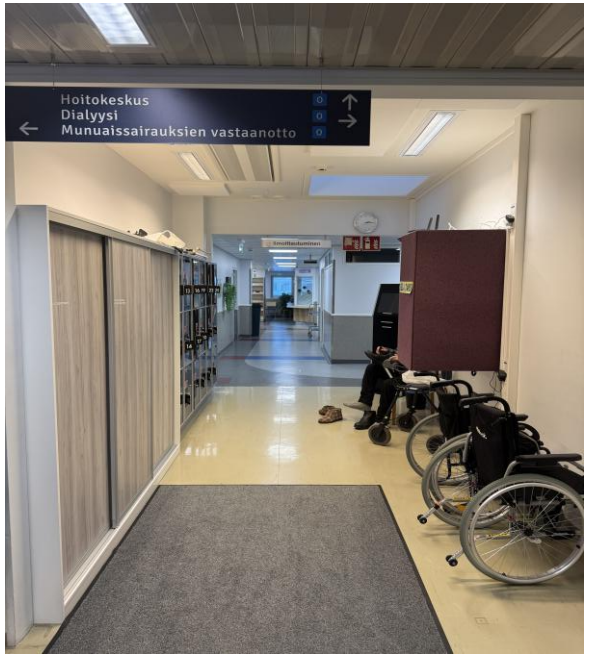
Dialyysiyksikkö ja Munuaissairauksien vastaanotto, MIKKELI

Omavalvontasuunnitelma

Etelä-Savon hyvinvointialue ELOISA

Lukijalle

Tämä on Mikkelin keskussairaalan Dialyysiyksikön ja Munuaissairauksien vastaanoton terveydenhuollon palveluiden omavalvontasuunnitelma. Dokumentti on tuotettu perinteisen tekstidokumentin sijaan näyttöruuduille sopivassa 16:9-muodossa, ja siihen on lisätty erilaisia kuvia ja kaavioita, jotta omavalvontasuunnitelma olisi mahdollisimman helposti luettavissa ja omaksuttavissa niin henkilöstön kuin asiakkaidenkin toimesta, ja sen käsittely yhteisesti valkokankaalta olisi mahdollisimman helppoa. Dokumentti on laadittu Valviran antaman määräyksen (1/2024) mukaisesti, joka tuli voimaan 15.5.2024. Lomake kattaa kaikki määräyksen asiakokonaisuudet ja jokainen palvelupiste ottaa omassa omavalvontasuunnitelmassaan esille ne asiat, jotka toteutuvat palvelun käytännössä.

Sisällysluettelo

Palvelupisteen tiedot

Palveluntuottajaa koskevat tiedot……....

Omavalvontasuunnitelman laatiminen……..

Pääset navigoimaan dokumentissa klikkaamalla otsikoita (ctrl + klikkaus)

Toimintaperiaatteet ja käytännöt

Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet……....

Omavalvonnan toimeenpano … ..……..

Potilaan asema ja oikeudet……..

Palvelun sisällön omavalvonta..……..…

Potilasturvallisuus……....

Potilastietojen käsittely ja kirjaaminen…

Kehittäminen ja seuranta

Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta.....

Omavalvontasuunnitelman seuranta……..

Dialyysiyksikön ja Munuaissairauksien vastaanoton tiedot

Etelä-Savon hyvinvointialue ELOISA

Palveluntuottajaa koskevat tiedot

Palveluntuottaja

Nimi: Eloisa (Etelä-Savon hyvinvointialue)

Y-tunnus: 3221315-8

Konservatiivinen tulosalue

Nimi: Dialyysiyksikkö ja Munuaissairauksien vastaanotto

Sijaintikunta yhteystietoineen: Mikkeli; Dialyysi: +358 403596655; Munuaissairauksien vastaanotto: +358 403596656

Minkä hyvinvointialueen alueella palvelua tuotetaan?: Etelä-Savon hyvinvointialue

Katuosoite, postinumero ja postitoimipaikka: Porrassalmenkatu 35-37, 50100 Mikkeli

Palvelumuoto; asiakasryhmä(t), jolle palvelua tuotetaan; asiakaspaikkamäärä:

Huolehdimme kroonisen ja akuutin munuaisten vajaatoiminnan hoidosta, munuaissairauksien diagnosoinnista, hoidosta ja seurannasta sekä elinsiirtojen suunnittelusta. Toimintaan kuuluu munuaissairauksien vastaanotto, hemodialyysi ja kotidialyysitoiminnat.

Dialyysiyksikössä on yhteensä 15 potilaspaikkaa. Hoitoja tehdään maanantaista lauantaihin (poikkeuksia lukuunottomatta).Lisäksi iltavuorot ma-ke-pe. Potilasmäärät ovat vaihtelevia. Hemodialyysin henkilökunnan tavoittaa aukioloaikojemme mukaisesti.

Munuaissairauksien vastaanotto toimii virka-aikaan maanantaista perjantaihin. Vastaanoton soittoaika on ti-to klo: 09:00-10:00.

Alihankintana ostettavat palvelut ja niiden tuottajat:

Työterveyspalvelut: Pihlajalinna Terveys Oy

Henkilöstön vuokraus: Tempore

Tulkkaus- ja käännöspalvelut: Semantix Oy tai Youpret Oy

Tietoliikenne: Fujitsu ja 2M-it

Omavalvontasuunnitelman laatiminen

Omavalvonnan suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt

Tämä omavalvontasuunnitelma on laadittu palvelupisteen palveluesihenkilön ja työntekijöiden yhteistyönä.

Henkilöstö on osallistunut suunnitelman laatimiseen seuraavasti:

Omavalvontasuunnitelmaa on tehty yhdessä henkilöstön kanssa ja omavalvontasuunnitelman laadinnassa on osallistettu eri vastuualueiden henkilöitä.

Omavalvontasuunnitelman päivittäminen

Omavalvontasuunnitelma tarkastetaan ja päivitetään vuosittain sekä silloin, kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä muutoksia. Omavalvonnan vastuuhenkilö huolehtii yhdessä henkilöstön kanssa omavalvontasuunnitelman ajantasaisuudesta.

Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Ajan tasalla oleva omavalvontasuunnitelma on julkisesti nähtävillä, jotta potilaat, omaiset ja omavalvonnasta kiinnostuneet voivat helposti ja ilman erillistä pyyntöä tutustua siihen.

Omavalvontasuunnitelma on nähtävissä asiakkaille Eloisan internetsivuilla

Omavalvontasuunnitelma on nähtävissä henkilöstölle Palvelupisteen toimistoissa ja Eloisan IMS-järjestelmässä.

Omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaa:
Sanna Itkonen, osastonhoitaja
0401873963 **sanna.itkonen@etelasavonha.fi**

Omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaa:
Marja Puurula, tulosaluepäällikkö
040 1929382 **marja.puurula@etelasavonha.fi**

Toimintaperiaatteet & käytännöt

Toiminta-ajatus, arvot ja periaatteet

Omavalvonnan toimeenpano

Potilaan asema ja oikeudet

Palvelun sisällön omavalvonta

Potilasturvallisuus

Potilastietojen käsittely ja kirjaaminen

Etelä-Savon hyvinvointialue ELOISA

Toiminta-ajatus, arvot & toimintaperiaatteet

Yksikön toiminta toteuttaa Eloisan yhteistä strategiaa

Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

Toiminta-ajatus

Terveydenhuollon palveluiden toiminta-ajatukset perustuvat lainsäädäntöön eli mm. terveydenhuoltolakiin, perustuslakiin sekä lakiin potilaan asemasta ja oikeuksista.

Terveydenhuollon toiminnan on perustuttava näyttöön ja hyviin hoito- ja toimintakäytäntöihin. Terveydenhuollon toiminnan on oltava laadukasta, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua.

Mikkelin keskussairaalan Dialyysiyksikössä ja Munuaissairauksien vastaanotolla tutkimme ja hoidamme munuaistauteja ja eriasteisia munuaisvajaatoimintaa sairastavia potilaita. Pääasiassa hoidamme potilaita, jotka sairastavat kroonista, eli pitkäaikaista, munuaisten vajaatoimintaa. Tarjoamme palvelua ja hoitoa kaikille Etelä-Savon hyvinvointialueen erikoissairaanhoidon piirissä oleville munuaistautia sairastaville potilaille. Palveluihin tarvitaan lähete lääkäriltä. Lisäksi tarvittaessa resurssien puitteissa hoidamme Etelä-Savossa lomailevia ulkopaikkakuntalaisia.

Palveluumme kuuluu munuaistautia sairastavien potilaiden seuranta, hoito, ohjaus ja hoidon tarpeen arviointi. Annamme hemodialyysihoitoa eli veridialyysiä, ohjaamme kotidialyysihoitojen toteuttamista, suunnittelemme elinsiirtoja ja seuraamme munuaisensiirron saaneita sekä munuaisen luovuttaneita potilaita. Kotidialyysihoitomuotoina meillä on peritoneaalidialyysi eli vatsakalvodialyysi ja kotihemodialyysi. Pyrimme edistämään potilaan hyvinvointia ja terveyttä. Pyrimme vaikuttamaan munuaistaudin etenemiseen, ennaltaehkäisemään munuaispotilaan oireiden ja lisäsairauksien syntymistä ja parantamaan potilaan elämänlaatua.

Potilaat tulevat meille suunnitellusti ennalta sovittuna ajankohtana hoidon tarpeen mukaisesti tai päivystyksellisen hoidon tarpeen perusteella. Pyrimme tarjoamaan kunkin potilaan tarpeisiin parhaiten vastaavaa hoitoa. Potilaat käyvät meillä kotoa, vuodeosastolta tai muista hoitolaitoksista käsin.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Eloisan yhteiset arvot (*yhdenvertaisuus, asiakaslähtöisyys, turvallisuus, rohkeus*) ohjaavat yksikön toimintaa.

Toimimme *yhdenvertaisesti* tarjoamalla tasavertaista hoitoa ja kohtelua kaikille, yksilölliset tarpeet huomioiden.

Toimimme *asiakaslähtöisesti* kunnioittaen potilaan itsemääräämisoikeutta ja osallistamalla päätöksentekoon.

Toimimme *turvallisesti* ylläpitämällä henkilöstön osaamista ja toimimalla organisaation ohjeiden mukaisesti.

Toimimme *rohkeasti* kehittymällä ja kehittämällä yksikön toimintaa. Puutumme rohkeasti epäkohtiin.

Omavalvonnan johtaminen ja valvonta

Palveluesihenkilö/osastonhoitaja vastaa palvelupisteen omavalvonnan toteutumisesta. Laatii omavalvontasuunnitelman palvelupisteeseen yhteistyössä henkilöstön kanssa. Käsittelee epäkohdat, korjaa ne ja raportoi tulosaluepäällikölle/palvelualuejohtajalle ja valvontatiimille. Ohjaa henkilöstöä ilmoitusvelvollisuudesta ja omavalvonnan toteuttamisesta palvelupisteessä. Raportoi omavalvontasuunnitelman seurannasta ja kehittämistoimenpiteistä.

Ylilääkäri vastaa klinikan lääketieteellisestä johtamisesta, lääkäreiden esihenkilötyöstä ja omavalvonnasta, toteuttaen Eloisan strategiaa ja arvoja. Yhdessä osastonhoitajan/palveluesihenkilön kanssa he vastaavat toiminnan potilasturvallisuudesta, laadusta, sujuvuudesta ja henkilöstön hyvinvoinnista. Lisäksi ylilääkäri tekee tiivistä yhteistyötä tulosaluepäällikön ja vastaavan ylilääkärin kanssa, toimii työnantajan edustajana klinikassaan ja edustaa erikoisalaansa sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä.

Tulosaluepäällikkö/palvelualuejohtaja johtaa palvelualueen toimintaa ja vastaa sen toiminnasta ja taloudesta. Vastaa palveluntuottajan, oman toiminnan ja alihankkijan omavalvonnasta, toiminnan laadusta ja asianmukaisuudesta. Tekee yhteistyötä valvontatiimin kanssa valvonnan yhteydessä (välittää sopimustietoa valvontatiimille valvonnan yhteydessä). Vastaa palvelualueensa yksityisten palveluntuottajien kanssa tehtyjen sopimusten noudattamisesta. Vastaa omavalvonnan toteutumisesta omalla palvelualueellaan yhteistyössä palvelupisteen palveluesihenkilön kanssa. On palveluyksikön vastuuhenkilö. Vastaa hoitoon pääsyn, määräaikojen ja mitoitusten omavalvonnasta ja raportoinnista. Huolehtii palvelualueensa omavalvontasuunnitelmien laadinnan toimeenpanosta. Toimii valvontatiimin yhteyshenkilönä ja osallistuu valvontakäynneille sovitusti. Ohjaa yksityistä palvelutuotantoa tuottamiseen liittyvistä asioista. Osallistuu vuosittaisen valvontasuunnitelman laadintaan yhteistyössä valvontatiimin kanssa. Vastaa osaltaan riskien arvioinnista, tunnistamisesta ja toimenpiteiden toteutuksesta mukaan lukien varautuminen.

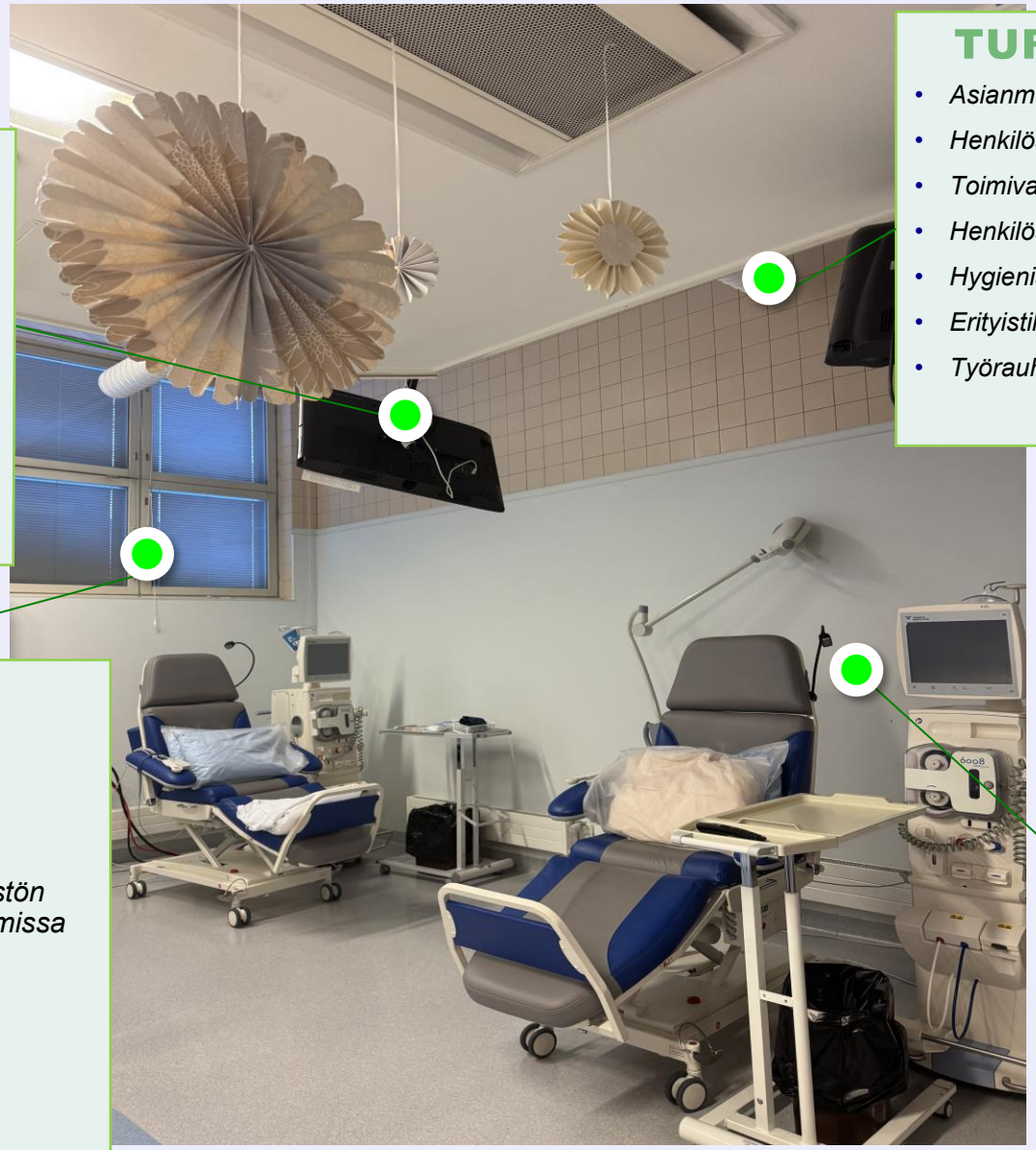
Toimialajohtajalla ja muilla esihenkilöillä on taloudellinen ja tuotannollinen kokonaisvastuu. Toimialajohtaja vastaa palveluntuottajan, oman toiminnan ja alihankkijan omavalvonnasta, toiminnan laadusta, asianmukaisuudesta yhdessä palvelualuepäällikön kanssa. Vastaa omavalvonnan toimeenpanosta omalla toimialallaan omavalvontaohjelman mukaisesti.

Sosiaali- ja integraatiojohtaja on sosiaalihuollon johtava viranhaltija. Varmistaa osaltaan sosiaalihuollon järjestämisen asianmukaisuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta yhteistyössä järjestämistoiminnon ja toimialajohdon kanssa. Ohjaa viranomaisten omavalvonnallisesti käsiteltäväksi siirretyt asiat valvontatiimin käsittelyyn.

Johtajaylilääkäri toimii terveydenhuollon toimintayksikön vastaavana lääkärinä ja johtaa ja valvoo hyvinvointialueen terveyden- ja sairaanhoitoa. Valvoo toiminnan laatua ja potilasturvallisuutta. Voi antaa laissa määriteltyjä tehtäviä ja muuta johto- ja valvontavastuuta organisaatiossa alemmalle viranhaltijalle. Vastaa hyvinvointialueen terveydenhuollon yleisestä ohjauksesta, suunnittelusta, kehittämisestä ja omavalvonnan valvonnasta. Toimii valvontatiimin työtä ohjaavana esihenkilönä. Käsittelee terveydenhuollon kantelut ja muistutukset. Ohjaa viranomaisten omavalvonnallisesti käsiteltäväksi siirretyt asiat valvontatiimin käsittelyyn. Laatii vuosittaisen valvontasuunnitelman yhteistyössä valvontatiimin kanssa. Vastaa terveydenhuollon osalta (esim. hoitoon pääsy) raportoinnista.

Valvontatiimi valvoo hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevan oman palvelutuotannon ja yksityisten palvelutuottajien omavalvonnan toteutumista. Valvoo sopimusten noudattamista valvonnan yhteydessä. Vastaa palvelunjärjestäjän toteuttamasta ohjaus- ja valvontavelvoitteesta. Vastaa osaltaan viranomaisyhteistyöstä. Vastaa omavalvontaohjelman päivittämisestä. Käsittelee ne epäkohdat, jotka tulevat valvontatiimin. Vastaa lakisääteisten mitoitusten määräaikojen omavalvonnan valvonnasta. Ilmoittaa viranomaiselle ne poikkeamat, joita ei saada omavalvonnallisesti korjattua. Toteuttaa valvontakäyntejä (ennakollinen, suunnitelmallinen ja reaktiivinen). Kirjaa valvonnan toimenpiteet asianmukaisesti asianhallintajärjestelmään ja/tai valvontatyökaluun. Tekee vuosittaisen valvontasuunnitelman. Seuraa ja raportoi omavalvontaohjelman mukaisesti 4 kk:n välein. Tuottaa valvonnan toimenpiteiden vuosiraportin aluehallitukselle.

Dialyysiyksikön ja Munuaissairauksien vastaanoton palvelun toimintaperiaatteet

YHDENVERTAISUUS

- *Yhdenvertainen kohtelu henkilöstön keskuudessa*
- *Kuulluksi tuleminen*
- *Turvallinen ilmapiiri kaikille*
- *Jokaisella potilaalla on mahdollisuus osallistua hoitoonsa*

TURVALLISUUS

- *Asianmukaiset laitteet ja apuvälineet*
- *Henkilöstön pätevyydet ja luvat ajan tasalla*
- *Toimivat ja puhtaat tilat*
- *Henkilöstön riittävyys*
- *Hygienia, aseptiikka*
- *Erityistilanteiden huomiointi, eristyshuoneet*
- *Työrauha*

ASIAKASLÄHTÖISYYSs

- *Yksilölliset hoitosuunnitelmat ja yksilöllisten tarpeiden huomiointi*
- *Annamme riittävästi tietoa*
- *Joustavuus potilaiden ja henkilöstön välillä; potilasturvallisuuden sallimissa rajoissa*
- *Otamme vastaan palautetta ja kehitysideoita sekä teemme tyytyväisyyskyselyjä*

ROHKEUS

- *Toimimme ennakkoluulottomasti, myönteisellä asenteella*
- *Olemme avoimia uusille asioille / toimintatavoille*
- *Rohkeus antaa jokaisen olla erilainen*

Omavalvonnan toimeenpano

Omavalvonnan toimeenpano

Riskien ja epäkohtien tunnistaminen ja niiden korjaaminen

Potilasturvallisuutta vaarantavien riskien tunnistaminen on omavalvontasuunnitelman ja omavalvonnan toimeenpanon lähtökohta. Ilman riskien tunnistamista ei riskejä voida ennaltaehkäistä eikä toteutuneisiin epäkohtiin voida puuttua suunnitelmallisesti. Omavalvonta perustuu riskienhallintaan, jossa palveluun liittyviä riskejä ja mahdollisia epäkohtien uhkia arvioidaan monipuolisesti potilaan saaman palvelun näkökulmasta.

Riskit voivat aiheutua esimerkiksi riittämättömästä henkilöstömitoituksesta, toimintakulttuurista, perusteettomasta potilaan itsemääräämisoikeuden rajoittamisesta tai fyysisestä toimintaympäristöstä (esim. esteettömyydessä ja toimitilojen soveltuvuudessa esiintyy ongelmia tai vaikeakäyttöiset laitteet). Usein riskit ovat monien toimintojen summa. **Riskienhallinnan onnistuminen edellyttää, että työyhteisössä on avoin ja turvallinen keskusteluilmapiiri**, jossa sekä henkilöstö että potilaat ja heidän omaisensa uskaltavat tuoda esille laatuun ja potilasturvallisuuteen liittyviä havaintojaan. Riskienhallinnan luonteeseen kuuluu, ettei työ ole koskaan valmista.

Terveydenhuollon palveluissa mahdollisesti ilmeneviä riskejä ja/tai epäkohtia ovat turvallisuusriskit, potilaalle tapahtuneet vaaratilanteet, kuten läheltä piti -tilanteet, haittatapahtumat ja lääkepoikkeamat sekä potilaan epäasiallinen kohtelu. Henkilökunta tekee kaikista läheltä piti -tilanteista tai potilaalle tapahtuneista poikkeamatilanteista ilmoituksen ja lähettää sen esihenkilön käsiteltäväksi.

Potilaat voivat kertoa havaitsemistaan riskeistä, uhista, epäkohdista tai laatupoikkeamista suoraan työntekijöille, jotka vievät tiedon esihenkilölle käsiteltäväksi tilanteen mukaisesti. Potilailla ja läheisillä on mahdollisuus tehdä myös Oma ilmoitus vaaratilanteesta Eloisan internetsivuilla.

Ilmoitusvelvollisuus (Valvontalaki 29 §)

Työntekijän on ilmoitettava viipymättä salassapitosäännösten estämättä palvelupisteen esihenkilölle tai muulle toiminnan valvonnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden.

Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta tulosaluepäällikölle. Esihenkilön ja tulosaluepäällikön on ryhdyttävä toimenpiteisiin epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan taikka muun lainvastaisuuden korjaamiseksi. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

Ilmoitus tehdään Laatuportin Vaaratilanne-ilmoituksen kautta. Ilmoitustyyppinä: Epäkohta ja epäkohdan uhka/Valvontalain 29 §

Käsitteet ja käsitehierarkia

Riski

Potilasturvallisuutta vaarantava riski:

- laite / laitteen käyttö
- hoitomenetelmä / hoitaminen
- lääke / lääkitys
- Potilaskohteeseen liittyvä turvallisuusriski

Riskienhallinta

Seurauksiltaan merkittävien kielteisten tapahtumien järjestelmällistä määrittelyä ja niihin varautumista. Riskienhallinnalla varmistetaan, että organisaatiolla on riittävästi tietoa toiminnan, toimijoiden ja toimintaympäristön riskeistä.

Poikkeama

Mikä tahansa suunnitellusta tai sovitusta poikkeava tapahtuma, joka voi johtaa haittatapahtumaan. Poikkeama voi johtua tekemisestä, tekemättä jättämisestä tai suojausten pettämisestä.

Epäkohta tai epäkohdan uhka

Epäkohdalla tarkoitetaan esim. potilasturvallisuudessa ilmeneviä puutteita, potilaan kaltoin kohtelua ja toimintakulttuuriin sisältyviä potilaalle vahingollisia toimia. Kaltoin kohtelulla tarkoitetaan fyysistä, psyykkistä tai lääkkeillä aiheutettua toimintaa. Toimintakulttuuriin sisältyvissä ongelmissa voi olla kyse esimerkiksi yksilön perusoikeuksien tosiasiallisesta rajoittamisesta vakiintuneena käytäntönä ilman lainsäädännössä olevien edellytysten täyttymistä. Muulla lainvastaisuudella tarkoitetaan palveluja ja niiden saatavuutta tai järjestämistä tai potilaan oikeuksista annetun sääntelyn rikkomista.

Vaaratilanne

Potilaan turvallisuuden vaarantava tapahtuma, joka aiheuttaa haittaa potilaalle
(= haittatapahtuma) tai voi aiheuttaa haittaa potilaalle

(= läheltä piti -tapahtuma).

- **Haittatapahtuma**
  Potilaan turvallisuuden vaarantava tapahtuma, joka aiheuttaa haittaa potilaalle.
- **Läheltä piti -tilanne**
  Vaaratilanne, joka olisi voinut aiheuttaa haittaa potilaalle. Haitalta vältyttiin joko sattumalta tai siksi, että poikkeama tai vaaratilanne havaittiin ja haitalliset seuraukset pystyttiin estämään ajoissa.

Omavalvonnan toimeenpano

Riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat (1/3)

Riskienhallinnassa laatua ja potilasturvallisuutta parannetaan tunnistamalla jo ennalta ne kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen on vaarassa. Riskienhallintaan kuuluu suunnitelmallinen toiminta epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi tai minimoimiseksi. Riskienhallinta ja omavalvonta ovat osa jokapäiväistä arjen työtä palveluissa. Palvelupisteen vaarojen ja riskien arviointi tehdään Laatuportin työn riskien arviointilomakkeelle. Riskienarviointi tulee päivittää aina tarpeen mukaan sekä säännöllisesti, esimerkiksi toimintaan tai työtapoihin kohdistuvien muutosten yhteydessä. Hyvin toteutettu ja kattava riskienarviointi nostaa esille työpaikan turvallisuuteen liittyvät kehittämistarpeet.

Osana riskienhallinnan toimeenpanoa **toteutuneet vaaratilanteet** (läheltä piti -tilanteet ja haittatapahtumat) **ilmoitetaan, käsitellään, raportoidaan ja toteutetaan korjaavat toimenpiteet**. Työkaluna toimii **vaaratilanneilmoitus** järjestelmä (Laatuportti). Henkilökunta tekee kaikista läheltä piti -tilanteista tai potilaalle tapahtuneista vaaratilanteista sähköisesti ilmoituksen ja lähettää sen lähiesihenkilön käsiteltäväksi.

Muista palvelussa havaituista laatupoikkeamista tai epäkohdista (esim. potilaan epäasiallinen kohtelu) **tehdään ilmoitus** toiminnasta vastaavalle taholle esim. omalle esihenkilölle.

Henkilökunta perehdytetään omavalvonnan periaatteisiin ja toimeenpanoon ja näitä koskeviin ohjeistuksiin mukaan lukien henkilökunnalle laissa asetettu velvollisuus ilmoittaa potilasturvallisuutta ja palvelun laatua koskevista epäkohdista ja niiden uhista.

Dialyysiyksikössä ja Munuaissairauksien vastaanotolla koulutamme henkilöstöä eri tilanteiden varalle ja teemme käytännön harjoituksia. Huolehdimme että henkilöstön luvat ja pätevyydet ovat ajan tasalla. Varmistamme riittävän henkilöstömitoituksen. Toimimme organisaation ohjeiden mukaan. Henkilöstöllä on käytössä turvahälyttimet ja he tietävät vartijakutsupainikkeiden sijainnit.

Luettelo käytössä olevista riskienhallinnan / omavalvonnan toimeenpanon ohjeista:

- Tietoturvaohjeet, Tietosuojakoulutus
- Hygieniaohjeet, Infektioiden torjuntakurssi
- MET ja elvytys- toiminta ohjeet, Kerralla valikosta ja IMS
- Apuvälineiden ja laitteiden käyttöohjeet / laiteajokortit, IMS ja kansio
- Omavalvontasuunnitelma, IMS
- Lääkehoitosuunnitelma, IMS
- Pelsu toimintaohjeet, Kerralla valikosta
- Varautuminen ja valmiussuunnittelu, IMS
- Laatuportti (potilas- ja asiakasturvallisuuden arviointi)-ohjelma ja ohjeistus, pelastussuunnitelma ja kemikaalirekisteri, Kerralla valikosta
- Potilasturvaportti verkkokoulutukset, Kerralla valikosta
- Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus lomake, Kerralla valikosta
- Työhyvinvointi, työsuojelu ja työterveyshuolto, IMS
- ICT ohjeistus, IMS
- Asiakas- ja potilasturvallisuus, INTRA,IMS
- Henkilöstökäsikirja, IMS

Omavalvonnan toimeenpano

Riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat (2/3)

Vaaratapahtumien raportointi ja käsittely

Vaaratapahtumien käsittelyyn kuuluu tapahtumien kirjaaminen, käsittely ja raportointi sekä korjaavien toimenpiteiden toteuttaminen. Lisäksi tapahtumista keskustellaan työntekijöiden, potilaan ja tarvittaessa omaisten kanssa. Jos tapahtuu vakava, korvattavia seurauksia aiheuttanut haittatapahtuma, potilasta tai omaisia informoidaan korvausten hakemisesta. Vakavista vaaratapahtumista ilmoitetaan Eloisan valvontatiimille. Vaaratapahtumat raportoidaan ja käsitellään seuraavasti:

1. Potilasturvallisuuteen ja työturvallisuuteen liittyvät vaaratapahtumat kirjataan vaaratilanneilmoitus järjestelmään. Lääkepoikkeamista otetaan lisäksi yhteys lääkäriin toimintaohjeiden saamiseksi
2. Yksikön esihenkilö käy läpi yksikkönsä vaaratilanneilmoitukset, ja ne käsitellään säännöllisesti tiimipalavereissa
3. Esihenkilö käynnistää korjaavat toimenpiteet, ja kirjaa ne vaaratilanneilmoitus järjestelmään
4. Yksikön esihenkilö käy säännöllisesti läpi vaaratilanne tilastot
5. Tiedottaminen kootusti sovituista muutoksista toimintatavoissa tapahtuu kirjallisesti neljän kuukauden välein, ja ne julkaistaan Eloisan verkkosivuilla.

Epäkohtailmoitusten käsittely

Henkilöstön on ilmoitettava viipymättä toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan potilaan hoidon tai palvelun toteuttamisessa. Ilmoitus tehdään **Laatuporttiin, valvontalain 29 § epäkohta tai epäkohdan uhka -lomakkeella**, jonka Palvelupisteen esihenkilö käsittelee. Vastaava henkilö tekee tarvittavat selvitykset ja toimenpiteet epäkohdan tai sen uhan poistamiseksi.

Seuraavilla sivuilla on määritelty, miten yksikön riskienhallinnan prosessissa toteutetaan epäkohtiin liittyvät korjaavat toimenpiteet. Jos epäkohta on sellainen, että se on korjattavissa yksikön omavalvonnan menettelyssä, se otetaan välittömästi työn alle. Jos epäkohta on sellainen, että se vaatii järjestämisvastuussa olevan tahon toimenpiteitä, siirretään vastuu korjaavista toimenpiteistä toimivaltaiselle taholle.

Omavalvonnan toimeenpano

Riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat (3/3)

Korjaavat toimenpiteet

Riskienhallinnan prosessissa sovitaan todettujen haittatapahtumien ja epäkohtien korjaamiseen liittyvistä toimenpiteistä. Muutosta vaativien laatupoikkeamien juurisyyt selvitetään ja suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet muutoksen aikaansaamiseksi. ***Korjaavista toimenpiteistä tehdään kirjaukset vaaratilanneilmoitus järjestelmään.***

Yksikön esihenkilö seuraa säännöllisesti korjaavien toimenpiteiden toteutumista. Sovituista muutoksista työskentelyssä ja korjaavista toimenpiteistä tiedotetaan viipymättä henkilökunnalle ja muille yhteistyötahoille. Päivittäisessä viestinnässä henkilökunnan kesken käytetään viestisovelluksia tai työkaluja, joilla henkilökunta pysyy ajan tasalla toimenpiteistä.

Henkilöstön osallistaminen korjaavien toimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen:

Korjaavien toimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen henkilöstö osallistuu palaverien ja keskustelujen kautta.

Sovituista muutoksista ja korjaavista toimenpiteistä tiedotetaan suullisesti henkilöstön osastotunneilla ja sähköisellä viestinnällä. Lisäksi uudet toimintaohjeet päivitetään yksikön sähköiseen kansioon.

Potilasturvallisuuden kannalta yksikömme toiminnan keskeiset riskit ovat: lääkepoikkeamat, liukastumis- ja kaatumisvaara, infektioriskit, laiteviat, veri- tai eritealtistuminen, tietotekniset- ja tietosuojariskit.

Lue lisää:
- Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia ja toimeenpanosuunnitelma 2022-2026 – STM

Riski- ja epäkohtailmoitusten käsittely (1/3)

Haittatapahtuman huomaaminen	Tapahtuman kirjaus	Ilmoituksen käsittely ja korjaavat toimenpiteet	Tapahtuman dokumentointi, viestintä ja raportointi	Seuranta
Potilaan epäasiallinen kohtelu *esimerkiksi potilaan epäasiallinen kohtaaminen, kaltoinkohtelua tai loukkaamista sanoilla* **Muu epäkohta palvelun toteutuksessa tai epäkohdan uhka** *esimerkiksi potilasturvallisuudessa ilmenevät puutteet, potilaan kaltoinkohtelu ja toimintakulttuurista johtuvat potilaalle vahingolliset toimet taikka lainvastaisuus, sekä epäkohdan uhka, joka on ilmeinen tai voi johtaa epäkohtaan.*	•Ilmoitus esihenkilölle ja täyttämällä Laatuportin Vaaratilanne-ilmoitus. Ilmoitustyyppinä: Epäkohta ja epäkohdan uhka/Valvontalain 29§ •Yksityisen palveluntuottajan velvollisuus on ilmoittaa palvelun järjestäjälle (sopimuksen vastuuhenkilölle) epäkohdista	•Esihenkilö käsittelee ilmoituksen ja tekee tarvittavat selvitykset ja toimenpiteet epäkohdan tai sen uhan poistamiseksi yksikössä •Esihenkilö ilmoittaa asiasta palvelu- tai tulosaluepäällikölle •Keskustelu tarvittaessa potilaan ja omaisen kanssa •Asian selvittäminen tarvittaessa palvelualuetasolla •Yksikön vastuuhenkilö (palvelu- tai tulosaluepäällikkö) käy läpi ilmoituksen ja toimenpiteet, joihin on ryhdytty, ja tekee tarvittaessa täydennykset lomakkeeseen ja määrittää ovatko tehdyt toimenpiteet riittävät.	•Ilmoitukset käsitellään työyksiköissä ja tulosyksiköissä sekä palvelualueen esimiesten kanssa sekä organisaation omissa työkokouksissa koulutusmielessä noudattaen tietosuojaa •Jos epäkohtaa ei korjata viivytyksettä, ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava ja ilmoituksen tehnyt henkilö voi ilmoittaa asiasta valvontaviranomaiselle •Yksikön vastuuhenkilö käy valvontatiimin kanssa 4kk välein läpi tulleet ilmoitukset läpi •Palvelu-/tulosaluepäällikkö kuittaa asian käsitellyksi Laatuportissa	•Ilmoitus valvontatiimille, mikäli korjaavia toimenpiteitä ei käynnistetä, tai epäkohtaa ei saada korjattua. •Valvontatiimi selvittää asiaa ja ilmoittaa selvittelyjen ja omien toimenpiteidensä jälkeen valvontaviranomaiselle potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat sekä potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita omavalvonnallisin toimin ei pystytä korjaamaan. •Ilmoitusten perusteella kehitetään toimintaa. •Palvelupisteen omavalvontasuunnitelmassa kuvatun toiminnan toteutumista seurataan. Seurannasta tehdään selvitys ja sen perusteella tehtävät muutokset julkaistaan neljän kuukauden välein yleisellä tasolla Eloisan nettisivuilla sekä pidetään julkisesti nähtävänä palveluyksikössä. Salassa pidettäviä tietoja ei saa julkaista.

Riski- ja epäkohtailmoitusten käsittely (2/3)

Haittatapahtuman huomaaminen	Tapahtuman kirjaus	Ilmoituksen käsittely ja korjaavat toimenpiteet	Tapahtuman dokumentointi, viestintä ja raportointi	Seuranta
Läheltä piti - tai haittatapahtuma	• **Vakavissa vaaratilanteissa välitön yhteys toiminnasta vastaavalle taholle, jotka ilmoittavat valvontatiimille** • ***vaaratilanne*** ja aptj* –kirjaus	• Esihenkilö käsittelee ilmoituksen • Keskustelu tarvittaessa potilaan ja omaisen kanssa • Toteutetaan korjaavat toimenpiteet	• Esihenkilö kirjaa korjaavat toimenpiteet ***vaaratilanne***-järjestelmään • Korjaavista toimenpiteistä keskustellaan työntekijöiden kanssa tiimipalaverissa ja tiedotetaan yhteistyötahoja • Tiedottaminen korjaavista toimenpiteistä kirjallisesti neljän kuukauden välein, ja julkaisu Eloisan verkkosivuilla (Valvontalaki 26 §)	• Esihenkilö seuraa ***vaaratilanne*** tilastoja ja korjaavien toimenpiteiden toteutumista • Ilmoitus valvontatiimille, mikäli korjaavia toimenpiteitä ei käynnistetä, tai epäkohtaa ei saada korjattua • Valvontatiimi selvittää asiaa ja ilmoittaa selvittelyjen ja omien toimenpiteidensä jälkeen AVI:lle, jos edelleenkään toimenpiteitä ei käynnistetä tai epäkohtaa ei saada korjattua
Lääkepoikkeama	• Yhteys lääkäriin toimintaohjeiden saamiseksi • ***vaaratilanne*** ja aptj* –kirjaus	• Lääkäri arvioi tilanteen ja antaa toimintaohjeet • Esihenkilö käsittelee ilmoituksen • Keskustellaan työntekijöiden kanssa tiimipalaverissa • Keskustelu tarvittaessa potilaan ja omaisen kanssa • Toteutetaan korjaavat toimenpiteet		
Terveydenhuollon laitteeseen / tarvikkeeseen liittyvä vaaratilanne	• ***vaaratilanne*** ja aptj* –kirjaus • Ilmoitus Fimealle (sekä valmistajalle tai valtuutetulle edustajalle) vaaratilanne-ilmoituksen yhteydessä valitsemalla asianomainen valinta järjestelmästä	• Poistetaan laite / tarvike käytöstä • Esihenkilö käsittelee ilmoituksen • Tieto turvallisuusriskeistä välitetään myös toimialuejohtajalle sekä palvelupäällikölle vaaratilanne-järjestelmässä • Keskustelu tarvittaessa potilaan ja omaisen kanssa • Toteutetaan korjaavat toimenpiteet		

**Asiakas- ja potilastietojärjestelmä*

Riski- ja epäkohtailmoitusten käsittely (3/3)

Haittatapahtuman huomaaminen	Tapahtuman kirjaus	Ilmoituksen käsittely ja korjaavat toimenpiteet	Tapahtuman dokumentointi, viestintä ja raportointi	Seuranta
Vakava vaaratapahtuma	• **Vakavissa vaaratilanteissa välitön yhteys toiminnasta vastaavalle taholle (esihenkilö/palvelu- tai tulosaluepäällikkö), jotka ilmoittavat valvontatiimille puhelimitse/ sähköpostilla** • ***vaaratilanne*** ja aptj* –kirjaus	• Esihenkilö käsittelee vaaratapahtumailmoituksen ja luokittelee riskiluokan IV/V tai seuraus potilaalle on vakava • Valvonta-asiantuntija tekee asiasta esiselvityksen esim. soittamalla yksikköön • Jos tapauksessa ilmenee tutkinnan tarvetta, valvonta-asiantuntija esittelee tapauksen johtajaylilääkärille tai sosiaali- ja integraatiojohtajalle, joka tekee päätöksen tutkinnan aloituksesta	• Vakavan vaaratapahtuman tutkintaprosessi	• Suositusten toimeenpano ja seuranta toimialalla • Valvontatiimi seuraa suositusten toimeenpanoa valvontakäyntien yhteydessä

Vakavia vaaratapahtumia ovat:

- Tapahtuma, joka johti tai olisi voinut johtaa potilaan kuolemaan tai hengenvaaraan
- Tapahtuma, joka johti tai olisi voinut johtaa sairaalahoidon aloittamiseen tai jatkamiseen sekä aiheuttanut huomattavia terveysvaikutuksia
- Tapahtuma, joka aiheutti tai olisi voinut aiheuttaa merkittävän tilapäisen tai pysyvän vamman, haitan tai toimintakyvyn heikkenemisen
- Potilaalle suoritettiin virheellinen toimenpide
- Väärä toimenpidekohde
- Hoito annettiin väärälle potilaalle
- Määrätty hoito on jäänyt merkittäviltä osin antamatta.

**Asiakas- ja potilastietojärjestelmä*

Omavalvonnan toimeenpano

Riskienhallinnan työnjako

Riskienhallinta vaatii sitoutumista ja aktiivisia toimia koko henkilökunnalta.

Lue lisää:
- Riskienhallinta ja turvallisuussuunnittelu. Opas sosiaali- ja terveydenhuollon johdolle ja turvallisuusasiantuntijoille – VN

Työntekijä

- On velvoitettu ilmoittamaan kaikista havaituista riskeistä, vaaratilanteista ja epäkohdista:
  1. suoraan omalle esihenkilölle ja
  2. tekemällä vaaratilanneilmoituksen tai
  3. täyttämällä Kerralla-valikon lomakkeen (*henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus*)
- Ottaa tarvittaessa yhteyttä lääkäriin lääkkeisiin tai lääkehoitoon liittyvän poikkeaman tapahtuessa
- Osallistuu turvallisuustason ja -riskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen
- Sitoutuu riskienhallintaan ja toteuttaa aktiivisesti kaikkia siihen liittyviä toimia
- Huolehtii, että omalta osaltaan edistää luottamuksellista ilmapiiriä, jossa voidaan keskustella avoimesti riskeistä ja laadun hallintaan liittyvistä asioista

Esihenkilö

- On velvoitettu työtekijöiden tavoin ilmoittamaan kaikista havaituista riskeistä, vaaratilanteista ja epäkohdista
- Vastaa yksikön turvallisuustason ja -riskien arvioinnista, omavalvonta-suunnitelman laatimisesta ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamisesta
- Vastaa henkilökunnan perehdyttämisestä omavalvonnan periaatteisiin ja toimeenpanoon ml. henkilöstön lakisääteinen ilmoitusvelvollisuus. Huolehtii omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista
- Vastaa siitä, että turvallisuuskysymysten käsittelylle on myönteinen asenneympäristö
- Käy läpi yksikkönsä vaaratilanneilmoitukset ja vie ne säännöllisesti käsittelyyn tiimipalavereissa
- Vastaa yksikössä toteutettavista korjaavista toimenpiteistä ja niihin liittyvästä tiedottamisesta henkilökunnalle sekä yhteistyökumppaneille
- Kirjaa korjaavat toimenpiteet vaaratilanneilmoitus järjestelmään ja seuraa säännöllisesti niiden toteutumista
- Mikäli korjaavia toimenpiteitä ei käynnistetä, tai epäkohtaa ei saada korjattua, esihenkilö ilmoittaa asiasta ylemmälle johdolle.

Johto

- On velvoitettu työntekijöiden tavoin ilmoittamaan kaikista havaituista riskeistä, vaaratilanteista ja epäkohdista
- Huolehtii omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että esihenkilöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista
- Huolehtii siitä, että turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi resursseja
- Sitoutuu riskienhallintaan ja toteuttaa aktiivisesti toimia riskienhallintaan
- Vastaa potilasturvallisuuden toteutumisesta häiriö- ja poikkeustilanteissa
- Seuraa omavalvonnan toteutumista ja raportoi siitä 4kk välein valvontatiimille

Häiriötilanteet/poikkeusolot

Toimintayksikössä tulee varautua poikkeusoloihin ja häiriötilanteisiin ja laatia valmiussuunnitelma yhteistyössä henkilöstön kanssa.

- Pelastussuunnitelma ja toimintaohjeet löytyvät pelastussuunnitelmajärjestelmä Pelsu:sta.
- Suuronnettomuus- toimintaohje ja valmiussuunnitelma löytyy talletusjärjestelmä IMS:sta.
- Sähkökatkojen ajaksi toiminnot on turvattu varavirtajärjestelmällä.
- Veden käyttökatkon aikana hemodialyysitoiminta ei ole mahdollista. Tarvittaessa hoito järjestetään muissa dialyysiyksiköissä. Veden käyttökieltoihin on varauduttu pullotetulla juomavedellä.
- Potilasjärjestelmien käyttökatkojen ajoista/päivityksistä tiedotetaan INTRASSA

Henkilöstön osallistaminen suunnitteluun ja toteutukseen:

Häiriötilanteiden/poikkeusolojen ohjeistukset henkilöstölle löytyvät Pelsu ja IMS järjestelmästä.

Yksikön turvallisuusvastaavat tekevät dialyysiyksikön pelastussuunnitelman Pelsu järjestelmään.

Turvallisuusvastaava käy läpi uusien työntekijöiden kanssa yksikön pelastustiet, palo-ovet, alkusammuttimien ja pikapalopostin sijainnit ja kuinka hätäsiirto toteutuu yksikössämme.

Dialyysiyksikössä on varmentava puhelin.

Hemodialyysilaitteet ovat varavoimaan kuuluvissa pistokkeissa.

Henkilöstö suorittaa yksikön vaatimat kurssit/koulutukset.

Mahdollisissa häiriötilanteissa/ poikkeusoloissa toimintaohjeet

henkilöstölle julkaistaan Intrassa ja Kerralla-valikossa.

Lue lisää: STM:n valmiusasiat ja Valmiuslaki 1552/2011

Potilaan asema ja oikeudet

Potilaan asema ja oikeudet

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, jota vahvistetaan toiminnassa.

Me Dialyysiyksikössä ja Munuaissairauksien vastaanotolla…

kunnioitamme ja pyrimme vahvistamaan potilaan itse-määräämisoikeutta ja tuemme potilaan osallistumista palvelujensa ja hoitonsa suunnitteluun ja toteutukseen.

Minulla potilaana on oikeus…

henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen sekä laadukkaaseen palveluun, hoitoon ja hyvään kohteluun ilman syrjintää.

- Minua kohdellaan kunnioittaen ihmisarvoani, vakaumustani ja yksityisyyttäni.
- Näkemykseni ja toiveeni huomioidaan palveluja ja hoitoa suunniteltaessa ja toteutettaessa.

Jos olen tyytymätön palvelun laatuun ja/tai saamaani kohteluun, voin…

antaa palautetta tai kehittämisideoita

tehdä ilmoituksen
tilanteesta, joka on aiheuttanut tai olisi voinut aiheuttaa haittaa

tehdä muistutuksen
tilanteesta, joka on aiheuttanut tai olisi voinut aiheuttaa haittaa

Saan lisätietoa ja neuvoja tarvittaessa henkilökunnalta, sosiaali- ja potilasasiavastaavalta tai kuluttajaoikeusneuvonnasta

Potilaan asema ja oikeudet

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta **henkilökohtaiseen vapauteen**, **koskemattomuuteen ja turvallisuuteen**. Siihen liittyvät läheisesti oikeudet **yksityisyyteen ja yksityiselämän suojaan**. Henkilökohtainen vapaus suojaa henkilön fyysisen vapauden ohella myös hänen **tahdonvapauttaan** ja **itsemääräämis-oikeuttaan**. Terveydenhuollon palveluissa henkilökunnan tehtävänä on kunnioittaa ja vahvistaa potilaan itsemääräämisoikeutta ja tukea hänen osallistumistaan palvelujensa ja hoitonsa suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Itsemääräämisoikeutta koskevista periaatteista ja käytännöistä keskustellaan sekä potilasta hoitavan lääkärin että läheisten kanssa. Itsemääräämisoikeutta rajoittavista toimista lääkäri tekee kirjalliset päätökset ja tiedot kirjataan potilaan palvelu-, hoito tai kuntoutussuunnitelmaan.

Meillä potilaan hoito perustuu potilaan vapaaehtoisuuteen ja itsemääräämisoikeuden kunnioittamiseen. Tavoitteenamme on tarjota kattavaa tietoa sairaudesta ja hoitovaihtoehdoista, jotta potilas voi tehdä tietoon perustuvia päätöksiä omasta hoidostaan. Potilas osallistetaan aktiivisesti omahoitoon, ja hänen voimavaransa ja näkemyksensä otetaan huomioon hoitosuunnitelmassa. Potilaan toivomuksesta hoidon suunnitteluun voivat osallistua myös hänen läheisensä. Potilaan hoitotahto huomioidaan aina päätöksenteossa.

Potilaan yksityisyys varmistetaan vastaanottotilajärjestelyillä ja tarvittaessa yhden hengen hoitotilan järjestämisellä. Isommassa hoitotilassa pyritään turvaamaan riittävää yksityisyyttä etäisyyksillä ja sermeillä. Henkilökunta noudattaa salassapitovelvollisuutta.

Itsemääräämisoikeutta voidaan rajoittaa ainoastaan silloin, kun potilaan tai muiden henkilöiden terveys tai turvallisuus uhkaa vaarantua, eikä muita keinoja ole käytettävissä. Rajoitustoimenpiteet on toteutettava lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti henkilön ihmisarvoa kunnioittaen.

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen yksikössä:
Henkilöstön työn turvaamiseksi voidaan tarvittaessa kutsua avuksi vartija.
Henkilöstö huomioi, tiedustelee ja tunnistaa potilaan mahdollisen huumausaineiden käytön sekä muiden päihdyttävien aineiden väärinkäytön. Potilaalle annetaan neuvontaa ja ohjausta liittyen näiden aineiden käyttöön ja niihin liittyviin riskeihin. Potilas ohjataan päihdepalvelujen hoidon piiriin, mikäli huumausaineiden tai muiden päihteiden käyttöä havaitaan.
Päihteiden käyttö yksikössä on kielletty. Henkilöstö voi kieltäytyä hoitamasta päihteiden vaikutuksen alaisena olevaa potilasta, jos hoitoa ei pystytä toteuttamaan turvallisesti.
Lisäksi tarpeen tullen hoitohenkilökunta voi suorittaa huumeseuloja potilaalle tämän luvalla.
Kahden eristyshuoneen ovessa on Yale-ovisilmäkamera, jonka avulla hoitohenkilökunta voi tarkkailla potilashuonetta avaamatta ovea. Eristyshuoneita käytetään tartuntatauti eristyksiin ja ovisilmäkameran käyttö vähentää kontaminaatioriskiä.
Hemodialyysihoidon aikana potilaan dialyysikäden liikkeitä voidaan joutua rajoittamaan potilaan turvallisuuden vuoksi.

Potilaan asema ja oikeudet

Potilaan osallisuus (1/4)

Hoidon tarpeen arviointi

Potilaan hoitoon pääsystä säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010). Hoitoon pääsyssä tulee noudattaa lakisääteisiä määräaikoja. Kiireellinen sairaanhoito, mukaan lukien kiireellinen suun terveydenhuolto, mielenterveyden hoito, päihdehoito ja psykososiaalinen tuki on annettava sitä tarvitsevalle potilaalle hänen asuinpaikastaan riippumatta. Kiireellisellä hoidolla tarkoitetaan äkillisen sairastumisen, vamman, pitkäaikaissairauden vaikeutumisen tai toimintakyvyn alenemisen edellyttämää välitöntä arviota ja hoitoa, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai vamman vaikeutumista. Kiireellisellä hoidolla tarkoitetaan myös päihteiden käytöstä johtuvaa välitöntä vieroitushoidon tarvetta.

Hyvinvointialueen on järjestettävä toimintansa siten, että potilas voi saada arkipäivisin virka-aikana saman päivän aikana yhteyden terveyskeskukseen tai muuhun perusterveydenhuollon toimintayksikköön ja saada yksilöllisen arvion tutkimustensa tai hoitonsa tarpeesta ja kiireellisyydestä sekä siitä, minkä terveydenhuollon ammattihenkilön tekemiä tutkimuksia tai antamaa hoitoa potilas tarvitsee.

Arvion tekee laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö. Suun terveydenhuollossa arvion voi tehdä myös nimikesuojattu terveydenhuollon ammattihenkilö.

Hoidon tarpeen arviointia tehdään terveyspalveluissa monella eri tavalla, esim. digitaaliset kanavat (chat, puhelinpalvelu) tai hoitajan vastaanotto. Hoidon tarvetta arvioidaan yhdessä potilaan ja tarvittaessa hänen omaisten, läheisten tai laillisen edustajan kanssa.

Kun otat yhteyttä hoidon tarpeen arviointiin, saat apua terveydentilasi arviointiin. Tarvittaessa sinulle voidaan varata aika hoitajan tai lääkärin vastaanotolle tai saat tilanteeseesi sopivia itsehoito-ohjeita.

Dialyysiyksikön ja Munuaissairauksien vastaanoton lääkärit vastaavat lähetteiden käsittelystä ja hoidon tarpeen arvioinnista. Potilas voi ohjautua meille myös akuutisti. Päivystyksellisen hoidon tarpeen arvioi meidän n tai päivystävä erikoislääkäri. Hoitoon pääsyyn vaikuttaa potilaskohtain hoidon tarve, kiireellisyys, potilaspaikkojen määrä ja aukioloajat.

Potilaan asema ja oikeudet

Potilaan osallisuus (2/4)

Tutkimusta, hoitoa tai lääkinnällistä kuntoutusta koskeva suunnitelma

Suunnitelmasta säädetään Laki potilaan asemasta ja oikeudesta 4 a §:ssä. **Terveyden- ja sairaanhoitoa toteutettaessa on tarvittaessa laadittava tutkimusta, hoitoa, lääkinnällistä kuntoutusta koskeva tai muu vastaava suunnitelma.** Suunnitelmasta tulee ilmetä potilaan hoidon järjestäminen ja toteuttamisaikataulu. Suunnitelma on laadittava yhteisymmärryksessä potilaan, hänen omaisensa tai läheisensä taikka hänen laillisen edustajansa kanssa. Suunnitelman sisällöstä ja asiaan osallisista on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

Potilaan saapuessa yksikkömme hoidon piiriin, hänelle laaditaan yksilöllinen hoitosuunnitelma/hoitomääräys munuaistaudin hoitoon, joka kirjataan potilastietojärjestelmään Lifecareen tai TSS järjestelmään. Lääkäri kirjaa SISÄ-lehdelle potilaan hoitosuunnitelman/hoitomääräyksen. Lääkäri tekee sairaanhoitajalle hoidon toteutukseen liittyvät määräykset. Sairaanhoitaja huolehtii lääkärin määräysten toteuttamisesta. Lääkäri pitää säännöllisiä vastaanottoja potilaskohtaisesti, yleensä noin kolmen kuukauden välein.

Sairaanhoitajan laatima hoitotyön väliarviointi kirjataan Lifecare potilastietojärjestelmän HOIYHT-lehdelle. Sairaanhoitaja tekee väliarvioinnin omapotilaan kohdalla noin 3 kuukauden välein tai tarpeen ilmetessä.

Hoidon tavoitteiden saavuttamista seurataan ja toteutetaan aktiivisesti joka hoitokontaktissa.

Jokaisen hemodialyysin hoitokontaktin tarpeelliset tiedot siirtyvät Lifecare potilastietojärjestelmän DIALH lehdelle nähtäväksi. Lisäksi hemodialyysihoidon tiedot tallentuvat dialyysiyksikössä käytössä olevaan TSS järjestelmään.

Munuaissairauksien vastaanotolla sairaanhoitaja kirjaa Lifecare potilastietojärjestelmän SISHOI lehdelle.

Potilasta ja mahdollisesti potilaan läheisiä kuullaan terveyteen ja hoitoon liittyvissä asioissa, ja heidän näkemyksensä sekä voimavaransa huomioidaan hoidon suunnittelussa ja toteutuksessa. Kotihoidoissa olevat potilaat opetetaan tekemään valitsemaansa hoitomuotoa omatoimisesti kotona.

Hoitosuunnitelmaa/hoitomääräystä päivitetään tarpeen mukaan voinnin, tavoitteiden tai toiveiden muuttuessa.

Toteuttamissuunnitelman tunteminen:

Sairaanhoitaja perehtyy hoitosuunnitelmaan/hoitomääräykseen ennen potilaan vastaanottoa. Hoito- tai seurantakäynnin yhteydessä tehdään hoitosuunnitelman/hoitomääräyksen mukaista toimintaa.

Potilaan asema ja oikeudet

Potilaan osallisuus (3/4)

Potilaan ja läheisten osallistuminen toiminnan kehittämiseen

Potilaiden, heidän perheidensä ja läheistensä huomioon ottaminen on olennainen osa palvelun sisällön, laadun, asiakas-/potilasturvallisuuden ja omavalvonnan kehittämistä. Koska laatu ja hyvä hoito voivat tarkoittaa eri asioita henkilöstölle ja potilaille, on systemaattisesti eri tavoin kerätty palaute tärkeää saada käyttöön yksikön toiminnan kehittämisessä. Potilaan ja läheisten osallisuus tarkoittaa heidän näkemystensä ja toiveidensa huomioon ottamista kaikissa palveluun ja toiminnan kehittämiseen liittyvissä tilanteissa.

Dialyysiyksikössä ja Munuaissairauksien vastaanotolla palautetta ja kehittämisideoita otetaan vastaan suullisesti, kirjallisesti tai sähköisesti. Yksikössä toteutetaan säännöllisesti tyytyväisyyskyselyjä. Kyselyyn vastaaminen on vapaaehtoista. Palautteet ja kehittämisideat tuodaan esille henkilökunnalle ja esihenkilöille. Toimintaa kehitetään ja muutetaan tarvittaessa.

Potilas tai omainen/läheinen voivat antaa palautetta tai kehittämisideoita kahdella eri tavalla, joko

1) suoraan työntekijälle tai palvelupisteen esihenkilölle, tai
2) täyttämällä sähköisen palautelomakkeen osoitteessa: Lähetä palautteesi – Eloisa (etelasavonha.fi)

Potilaan asiallinen kohtelu ja mahdollisista epäkohdista ilmoittaminen

Meillä potilaita kohdellaan kunnioittavasti eikä potilaan oikeuksia loukata. Mahdollisuuksien mukaan potilaan yksilölliset tarpeet huomioidaan hoidossa ja palveluissa. Tällainen lähestymistapa auttaa luomaan luottamusta ja ymmärrystä sekä parantaa hoitotuloksia. Epäasiallisesta kohtelusta tehdään Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus-ilmoitus. Potilailla sekä heidän omaisilla on oikeus potilasasiavastaavaan, jonka tehtävänä on varmistaa, että potilaat saavat tarvitsemansa tuen ja että heidän oikeuksiaan kunnioitetaan terveydenhuollossa.

Mikäli potilas kokee tulleensa kohdelluksi epäasiallisesti, **nopein ja tehokkain tapa tehdä ilmoitus on suoraan työntekijälle tai yksikön esihenkilölle.**

Epäkohta käsitellään mahdollisimman pian asianosaisten kanssa.

Potilas tai omainen/läheinen voivat tehdä ilmoituksen kahdella eri tavalla, joko

1) ilmoittamalla suoraan työntekijälle tai palvelupisteen esihenkilölle, ja
2) jos kyseessä on vaaratilanne, täyttämällä sähköisen ilmoituksen osoitteessa: Oma ilmoitus vaaratilanteesta - Eloisa (etelasavonha.fi).

Etelä-Savon hyvinvointialue ELOISA

Potilaan asema ja oikeudet

Potilaan osallisuus (4/4)

Potilaan oikeusturva

Terveydenhuollon toiminnan on oltava laadukasta, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua. Potilasta on kohdeltava kunnioittaen hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään.

Palveluun, hoitoon tai kohteluun tyytymättömän kannattaa ensisijaisesti keskustella palvelua antaneen ammattihenkilön, tämän esihenkilön tai sosiaali-/potilasasiavastaavan kanssa. Mikäli asia ei selviä näin, asiasta voi tehdä kirjallisen muistutuksen.

Muistutus on palvelun laatuun, potilasturvallisuuteen tai muuhun sosiaali- ja terveyspalveluiden toimintaan liittyvä ilmoitus. Palvelun laatuun ja saamaansa kohteluun tyytymättömällä potilaalla on oikeus tehdä muistutus johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös potilaan laillinen edustaja, omainen tai läheinen. Muistutus tehdään sen terveydenhuollon yksikön vastaavalle johtajalle, jossa potilas on asioinut. Muistutus lähetetään Etelä-Savon hyvinvointialueen kirjaamoon. Muistutus käsitellään Eloisassa viivytyksettä. Muistutuksen vastaanottaja antaa kirjallisen, perustellun vastauksen. Jos muistutukseen annettu vastaus ei tyydytä, asiasta voi edelleen tehdä kantelun valvovalle viranomaiselle.

Potilaan palveluun tai kohteluun liittyvä muistutus ohjeineen Eloisan nettisivuilla.

Etelä-Savon hyvinvointialue ELOISA

Yhteystiedot ja lisätietoja:

Sosiaali- ja potilasasiavastaava

- Neuvoo ja ohjaa potilas-lain soveltamiseen liittyvistä asioissa
- Avustaa mm. muistutusten ja muiden oikeusturvakeinojen käytössä
- Tiedottaa potilaiden oikeuksista
- Toimii potilaiden oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi

Ota yhteyttä puhelimitse arkisin klo 9-14
+358 44 351 2818

Ethän lähetä salassa pidettäviä tietoja tavallisella sähköpostilla!

Lähetä sähköpostia osoitteeseen:
sosiaali.potilasasiavastaava@etelasavonha.fi

Kuluttajaneuvonta (KVV)

- Antaa tietoa kuluttajan oikeuksista mm. tavaran tai palvelun virheen hyvityksestä, sopimuksista ja maksamisesta
- Avustaa ja sovittelee kuluttajan ja yrityksen välisessä ristiriitatilanteessa

Ota yhteyttä puhelimitse arkisin klo 9-15
+358 29 505 3050

Potilasvakuutuskeskus (PVK)

- PVK käsittelee kaikki terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat potilasvahinkoilmoitukset Suomessa ja maksaa korvaukseen oikeutetulle lain mukaiset korvaukset.
- PVK:N yhteystiedot

Palvelun sisällön omavalvonta

Palvelun sisällön omavalvonta

Tausta

Terveydenhuollon palvelujen tuottajat ja organisaatiot seuraavat ja arvioivat jatkuvasti omaa toimintaansa ja palvelujensa laatua. Tavoitteena on varmistaa, että palvelut täyttävät lainsäädännön ja muiden säädösten vaatimukset sekä että ne ovat turvallisia, laadukkaita, tehokkaita ja potilaslähtöisiä.

Palveluoppaista saat tarkempaa tietoa palvelujen järjestämisestä sekä kuinka palveluun voi hakeutua: Palveluopas, Asiakkaan opas

Palvelun sisällön omavalvonta

Hyvinvointia ja kuntoutumista tukeva toiminta

Dialyysiyksikössä ja Munuaissairauksien vastaanotolla kuntouttavalla työotteella tuetaan potilaan toimintakykyä ja itsenäisyyttä. Kaikissa hoito- ja palvelutilanteissa huomioimme potilaan omat voimavarat ja pyrimme edistämään niitä. Yksilölliset tarpeet huomioimme hoidon suunnittelussa. Kannustamme potilasta osallistumaan aktiivisesti omaan hoitoon ja päätöksentekoon. Kuuntelemme potilaan omia kokemuksia ja näkemyksiä. Hoitokontaktissa keskitymme siihen, mitä potilas pystyy tekemään ja tuemme näitä voimavaroja mahdollisimman paljon.

Kuntouttava työote edistää potilaan hyvinvointia ja itsenäisyyttä, sekä parantaa heidän elämänlaatua.

Tavoitteiden toteutumista seurataan jokaisessa hoitokontaktissa. Edistymistä arvioidaan keskustellen yhdessä potilaan ja hoitohenkilöstön kanssa. Tavoitteiden etenemisestä tai muutoksista kirjataan potilastietojärjestelmään.

Potilaalla on omien voimavarojensa puitteissa mahdollisuus osallistua läheistensä avustamana yksityisten tahojen tarjoamaan liikunta-, kulttuuri- ja harrastustoimintaan.

Munuais– ja maksaliitto tarjoaa ohjattuja ryhmämuotoisia kursseja munuaissairautta sairastaville aikuisille.

Mikkelin keskussairaalassa on OLKA-toimintaa, jonka tehtävänä on tarjota mahdollisuus potilaan ja heidän läheisensä kiireettömään kohtaamiseen sekä antaa tukea sairauteen sopeutumisessa. OLKA-toiminta on sairaalan ja järjestöjen yhteistyössä toteuttama. OLKA-pisteen teemapäivät ovat kaikille avoimia ja maksuttomia.

Eloisan Omatorin palvelut tarjoavat asiakkailleen palvelua ja toimintaa yhteistyössä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden voimin.

Etelä-Savon hyvinvointitarjotin kokoaa yhteen paikkaan tietoa kuntien, järjestöjen, seurakuntien sekä hyvinvointialueen järjestämistä, ensisijaisesti aikuisille tarkoitetuista, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluista.

Hyvinvointia ja kuntoutumista tukeva toiminta

Toimintayksikössä pyritään edistämään potilaiden fyysistä, psyykkistä, kognitiivista ja sosiaalista toimintakykyä sekä osallisuutta:

FYYSINEN	• Fysioterapian konsultaatio. Ravitsemusneuvonta (hoitohenkilökunta ja ravitsemusterapeutti). Diabeteshoitajan vastaanotto. Potilaan kivut huomioidaan ja kivunhoito suunnitellaan.
PSYYKKINEN	• Potilas kohdataan yksilönä ja hänen psyykkistä kuormittumista tuetaan. Vertaistuki. Hoitohenkilökunnan tuki. Akuuttityöryhmä. Mielenterveyspalvelut.
KOGNITIIVINEN	• Varmistetaan potilaan riittävä uni ja lepo. Potilaan kanssa kommunikoidaan hänen vaatimalla tasolla. Muistihoitajan vastaanotto tarvittaessa.
SOSIAALINEN	• Kannustetaan sosiaaliseen vuorovaikutukseen muiden potilaiden ja hoitohenkilökunnan kanssa. Vertaistukiryhmät. Sosiaalityöntekijä ja etuuksien kartoitus. Läheisten vierailu ja osallistuminen hoitoon/vastaanottokäynneille.
OSALLISUUS	• Potilaan osallistuminen päätöksentekoon, hoitomuodon valintaan ja hoidon toteutukseen. Hoitoon sitoutuminen. Potilailla on mahdollisuus antaa palautetta kotisivuilla olevan palautelomakkeen kautta; saatua palautetta hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

Palvelun sisällön omavalvonta

Ravitsemus

Hyvä ravitsemustila on merkittävässä roolissa ikäihmisen toimintakyvylle ja kotona pärjäämiselle. Ravinto ja ruokailu sekä niihin liittyvä tapakulttuuri ovat tärkeä osa hyvinvointia.

Oikeanlainen ruokavalio on erittäin tärkeä osa munuaissairauden hoitoa. Yksilöllisesti suunniteltu ruokavalio voi hidastaa munuaisten vajaatoiminnan etenemistä. Ruokavalio riippuu monista tekijöistä, kuten vajaatoiminnan vaikeusasteesta ja sairauden aiheuttajasta. Sairauden edetessä munuaissairautta sairastavan ravitsemus muuttuu joidenkin ravintoaineiden kohdalla. Yksiköllinen ruokavalio suunnitellaan yhdessä potilaan ja moniammatillisen tiimin kanssa.

Dialyysipotilaat saavat halutessaan dialyysipotilaan ruokavalioon kuuluvan aterian jokaisessa hoidossa. Lisäksi potilaalla saa olla omia eväitä mukana.

Erityisruokavalio ja rajoitteet huomioidaan ruokatilauksessa. Uskontoon tai eettiseen vakaumukseen perustuvat ruokavaliot ovat osa monikulttuurista palvelua, joka otetaan aina huomioon.

Seuraamme potilaiden riittävää ravinnon saantia ja nestetasapainoa potilaan voinnista, voinnin muutoksista, painosta ja verinäytteiden vastauksista.

Ravitsemuksen tukeminen:

Vajaaravitsemusta pyritään ehkäisemään munuaispotilaan ruokavalioon liittyvällä ohjauksella. Jokaiselle potilaalle varataan ravitsemusterapeutin vastaanotto, joka ohjeistaa potilaita tarkasti munuaispotilaan ruokavaliosta. Myös nefrologisen sairaanhoitajan tulee tuntea ravitsemushoidon pääpiirteet.

Potilaille annetaan ruokavaliosta kirjallista materiaalia.

Potilaiden ravitsemustilaa arvioidaan vastaanottokäyntien ja dialyysikäyntien yhteydessä mm. verikoevastauksien ja BCM kehonkoostumusmittauksen perusteella.

Tarvittaessa ruokavalio / nesterajoitus -ohjeita kerrataan potilaiden kanssa.

Hoidon aikana potilas saa tarvittaessa lisäravinnevalmisteita.

Lue lisää: (huom. Korvaa nämä linkit yksikköösi sopivaksi tai pidä alla olevat, esim. Terveyskylän sivusto)

- Vireyttä seniorivuosiin - Ikääntyneiden ruokasuositus 4/2020 - Valtion ravitsemusneuvottelukunta
- Ikääntyneille annetut ravintoaineiden saanti- ja ruokasuositukset - Ruokavirasto

Palvelun sisällön omavalvonta

Toimitilojen puhtaanapito ja hygieniakäytännöt

Säännöllinen ja suunnitelmallinen siivous ja tekstiilien puhtaanapito ja toimiva jätehuolto ovat olennaisessa osassa potilaiden hyvinvointia ja viihtyvyyttä. Toimintayksikössä noudatetaan Eloisan yhteisiä puuhtaanapitoon liittyviä ohjeita esim. siivous- ja jäteohjeet sekä hygieniaohjeita. Ohjeistukset toimintatavoista normaali- ja poikkeusoloissa ovat henkilöstölle helposti saatavilla, esim. IMS ohjepankista.

Puhtaanapidon käytännöt ja hygieniakäytännöt toimintayksikössä:
Laitoshuoltajat huolehtivat tilojen siisteydestä, puhtauden ylläpitämisestä ja potilaspaikkojen siivoamisesta. Lisäksi jokainen työntekijä ylläpitää siisteyttä ja hygieniatasoa omalla toiminnalla (näppäimistö/puhelin) ja tekee omavalvontaa. Sairaanhoitaja tilaa potilaspaikan siivouksen Systematic ohjelman kautta.
Dialyysilaitteen puhtaanapidosta vastaa laitetta käyttänyt sairaanhoitaja.
Dialyysin yhteydessä syntyy erityisjätettä veriletkustoista sekä kanyylejä ja neuloja, jotka luokitellaan pisto- ja viiltojätteeksi. Näiden jätteiden käsittely ja hävittäminen tapahtuvat organisaation ohjeistusten mukaisesti.
Käsihuuhdetta on sijoitettu niin, että ne ovat helposti saatavilla yleisissä tiloissa ja potilaskontaktissa. Potilaita on ohjeistettu pesemään kätensä ja käyttämään käsihuuhdetta yksikköön saapuessa.
Dialyysipotilailla on suuri infektioriski verisuonikanylointien ja dialyysikatetrien vuoksi. Näitä infektioita ovat kanylointipaikkojen tulehdukset, sepsikset, dialyysikatetrin juuren infektiot ja peritoniitit. Infektioista tehdään SAI-ilmoitus. Infektioiden ehkäisemiseksi noudatetaan aseptisia työtapoja ja käytetään suojakäsineitä sekä kirurgista suu-nenäsuojaa.
Dialyysiyksikön hygieniavastaavat suorittavat käsihygieniaseurantoja ja tarkkailevat yksikön hygieniakäytäntöjä. Hygieniavastaavat osallistuvat säännöllisesti hygieniahoitajien palavereihin ja koulutuksiin. He tuovat ajankohtaiset tiedot ja ohjeet muiden työntekijöiden tietoon. Lisäksi henkilöstö noudattaa dialyysiyksikön käytänteitä hygieniaan liittyen. Ohjeet löytyvät työyksikön sähköisestä kansiosta.
Dialyysivesikoneen näytteenottoportista otetaan vesinäyte (bakteriologiset määritykset, endotoksiinit) neljästi vuodessa ja kerran vuodessa kemiallinen vesinäyte.

Yksikön hygieniayhdyshenkilön nimi ja yhteystiedot:
Väisänen Riikka, 0403596655, riikka.vaisanen@etelasavonha.fi

Yksikön siivoustoiminnasta vastaavan henkilön yhteystiedot: Väisänen Päivi, paivi.vaisanen@etelasavonha.fi
Yksikön jätehuollosta vastaavan henkilön yhteystiedot: Pöyry Kirsi, kirsi.poyry@etelasavonha.fi

Palvelun sisällön omavalvonta

Infektioiden torjunta ja seuranta

Tartuntatautilain 17 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelupisteen on torjuttava suunnitelmallisesti hoitoon liittyviä infektioita. Infektioita ja tartuntatauteja ennaltaehkäistään noudattamalla tavanomaisia varotoimia kaikissa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristöissä. Lisäksi noudatetaan Eloisan yhteisiä infektioiden torjuntaohjeita sekä tarvittaessa poikkeusoloihin liittyviä ohjeita esim. epidemiatilanteessa (IMS –ohjepankki).

Infektioiden ja tartuntojen torjunnan keskeisin keino on työntekijöiden hyvä käsihygienia. Meidän henkilöstö on suorittanut infektioiden torjunta ja tavanomaiset varotoimet infektioiden torjunnassa –verkkokurssin (Oppiportti) ja heidät perehdytetään puhtaanapidon toteuttamiseen. Dialyysiyksikössä on nimetty kaksi hygieniayhdyshenkilöä.

Yksikön toimintatapoja tarkastellaan ja kehitetään sekä potilasohjausta tehostetaan infektioiden ehkäisemiseksi.

Munuaissairaudet lisäävät infektioalttiutta ja siksi henkilökunta käyttää kirurgista suu-nenäsuojaa lähikontaktissa. Oireiset potilaat seulotaan herkästi, jotta tarvittavat varotoimet voidaan aloittaa. Ohjeistamme potilaita ilmoittamaan yksikköön oman voinnin muutoksista (kuumeilu, pahoinvointi ym.), jotta oireilevat potilaat voidaan mahdollisuuksien mukaan sijoittaa eristyshuoneisiin.

Yksikössä on kaksi eristyshuonetta. Molemmissa eristyshuoneissa on yksi potilaspaikka. Näitä käytetään ensisijaisesti tarttuvaa infektiosairautta sairastavien potilaiden dialyysihoitoon. Henkilöstö on perehdytetty suojavarusteiden käyttöön, eristyshuoneessa toimimiseen sekä sieltä poistumiseen liittyviin käytäntöihin.

Uusilta dialyysipotilailta otetaan aina veriviruskokeet (Hepatiitti B ja C, HIV) ja selvitetään mahdollinen MRSA ja ESBL kantajuus. Viruskokeet kontrolloidaan kahdesti vuodessa.

Ulkomailta tulevilta lomahemodialyysipotilailta otetaan MRSA sekä veriviruskokeet ja katsotaan edellä mainittujen lisäksi MDR-mikrobitartunta.

Henkilöstö huolehtii omalta osaltaan rokotussuojasta esimerkiksi työterveyden kautta.

Yksikkömme potilaat kuuluvat sairautensa puolesta riskiryhmään, joten heillä on mahdollisuus saada kausirokotteet (korona- influenssa- ja pneumokokkirokotteet) yksikössämme.

Palvelun sisällön omavalvonta

Terveyden- ja sairaanhoito

Potilaat kuuluvat julkisen terveydenhuollon piiriin. Kiireellisen ja kiireettömän sairaanhoidon **toimintaohjeet potilaalle ja työntekijälle on kirjattu taulukkoon.**

Hammashoitoon liittyvissä asioissa potilas voi olla yhteydessä Eloisan suun terveydenhuoltoon. Eloisan työntekijät voivat konsultoida suun terveydenhuoltoa potilaiden suun- ja hampaiden hoitoon liittyvissä asioissa.

Munuaisen vajaatoimintaa sairastava on altis infektioille, joten hammasperäiset infektiot on syytä diagnosoida ja hoitaa ajoissa. Opastamme potilasta huolehtimaan itse mahdollisimman hyvin päivittäisestä suuhygieniastaan.

	Toimintaohjeet	
	Potilaalle	**Työntekijälle**
Akuutti henkeä uhkaava tilanne	**Hätätilanteessa soitto 112** **Ensihoito arvioi hoidon- ja jatkohoidon tarpeen.**	**Oireiden mukaiset ensiaputoimet aloitetaan välittömästi.** **MET- tiimi kutsutaan paikalle.**
Sairaanhoidon tarve	**Kiireettömän sairaanhoidon järjestämiseksi yhteys:** **Terveysneuvo ja ajanvaraus, Mikkeli +358 15 211 411. (ma-pe 08:00-15:00)** **Päivystysapu 116 117. (24/7)** **Eloisan chat-palvelu (verkkoasiointi)**	**Potilaan voinnissa tapahtuvista muutoksista konsultoidaan yksikön nefrologia tai tarvittaessa sisätautien takapäivystäjää.**

Suun terveydenhuollon ajanvaraus

- **Ma – pe klo 7:30-15:00, puh**

Mikkeli
015 194 4410
tai Kansalaisen terveyspalvelu

Pieksämäki
015 788 4350

Sulkava
015 527 7167

Savonlinna
015 527 7114

- Muina aikoina kiireelliset: puh. 116 117

Toimintaohjeet asiakkaan suunterveydenhuoltoon. Munuaisensiirtolistalla olevat ja siirron saaneet ohjeistetaan ilmoittamaan yksikköön mikäli heille on tulossa hammastoimenpiteitä. Lääkäri arvioi antibioottiprofylaksin tarpeellisuuden.

Palvelun sisällön omavalvonta

Lääkehoito

Palvelupisteen lääkehoito perustuu palvelupistekohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan, joka on laadittu sosiaali- ja terveysministeriön Turvallinen lääkehoito –oppaan mukaisesti. Lääkehoitosuunnitelma on osa henkilöstön perehdyttämistä.

Lääkehoitoon liittyvät käytännöt:

Dialyysiyksikön ja Munuaissairauksien vastaanoton lääkehoitosuunnitelma on päivitetty 9/2026.

Lääkehoitosuunnitelman päivityksen tekee lääkevastaava sairaanhoitaja Kantanen Anna ja suunnitelman hyväksyy osastonhoitaja Itkonen Sanna ja sisätautiklinikan ylilääkäri Nousiainen Jori. Lääkehoitosuunnitelma päivitetään kerran vuodessa tai tarvittaessa ja toiminnan muuttuessa, seuraavan kerran 2027.

Yksikön lääkehoidosta vastaavat lääkärit nefrologi Rauta Virpi ja nefrologi Timo Honkonen.

Henkilöstö, opiskelijat ja perehdytyksessä olevat työntekijät perehtyvät lääkehoitosuunnitelmaan. Opiskelijat ja perehdytyksessä olevat työntekijät toteuttavat lääkehoitoa ohjaavan ammattilaisen valvonnassa.

Lääkehoitoon liittyvät käytännöt:

Lääkehoidon osaaminen varmistetaan LOVe-lääkehoidon osaaminen verkossa-kurssialustalla tapahtuvilla tenteillä ja yksikössä vaadittavilla näytöillä, viiden vuoden välein.
Lääkehoidon toteuttaminen painottuu ensisijaisesti hemodialyysiaikaiseen lääkitykseen ja munuaispotilaan lääkehoidon ohjaamiseen. Lääkehoitoa toteutetaan yksikössä muutoin hyvin pienimuotoisesti. Elvytyslääkkeet löytyvät yksikön elvytyskärrystä.
Lääkäri vastaa potilaan kokonaislääkityksestä. Lääkehoitoa toteuttaa lääkeluvan omaava sairaanhoitaja.
Jokaisella potilaalla on nimetty omahoitaja, joka tarkistaa säännöllisesti potilaan kanssa potilaan käytössä olevan lääkityksen ja tiedottaa hoitavalle lääkärille lääkityslistan oikeellisuudesta.
Työvuoron vastuuhoitaja huolehtii työvuoronsa aikana yksikön lääketilauksesta OSTI- tilausjärjestelmän kautta. Tarvittaessa lääkevalikoimaa voidaan täydentää apteekin päivystysvarastosta.
Henkilöstö on ohjeistettu tekemään lääkehoitoon liittyvistä vaaratapahtumista ilmoitus Laatuportti raportointijärjestelmään. Osastonhoitaja käsittelee ilmoituksen ja vie asian jatkokäsittelyyn.

Palvelun sisällön omavalvonta

Monialainen yhteistyö

Terveydenhuollon potilas voi tarvita useita palveluja yhtäaikaisesti ja esim. iäkkäiden potilaiden siirtymät palvelusta toiseen ovat osoittautuneet erityisen riskialttiiksi. Jotta palvelukokonaisuudesta muodostuisi potilaan kannalta toimiva ja hänen tarpeitaan vastaava, vaaditaan palvelunantajien välistä yhteistyötä, jossa erityisen tärkeää on tiedonkulku eri toimijoiden välillä.

Jos sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arviointi, päätösten tekeminen tai sosiaalihuollon toteuttaminen edellyttävät terveydenhuollon palveluja, on hyvinvointialueen terveydenhuollon ammattihenkilön osallistuttava sosiaalihuollon toimenpiteestä vastaavan työntekijän pyynnöstä henkilön palvelutarpeen arvioinnin tekemiseen ja asiakassuunnitelman laatimiseen (Terveydenhuoltolaki 32 §).

Dialyysiyksikön ja Munuaissairauksien vastaanoton moniammatilliseen tiimiin kuuluvat lääkärit, hoitajat, ravitsemusterapeutti, sosiaalityöntekijä, diabeteshoitaja, jalkaterapeutti, fysioterapeutti, farmaseutit, laitoshuoltajat, tekniikan laitehuoltaja, ISLAB laboratoriopalvelut ja kuvantamispalvelut.

Lisäksi keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat vuodeosastot, päivystys, TEVA, LEIKO, tilannekeskus Tike, kotisairaanhoito, ravintokeskus, sairaala apteekki, HUS elinsiirtotoimisto ja Munuais- ja maksaliitto.

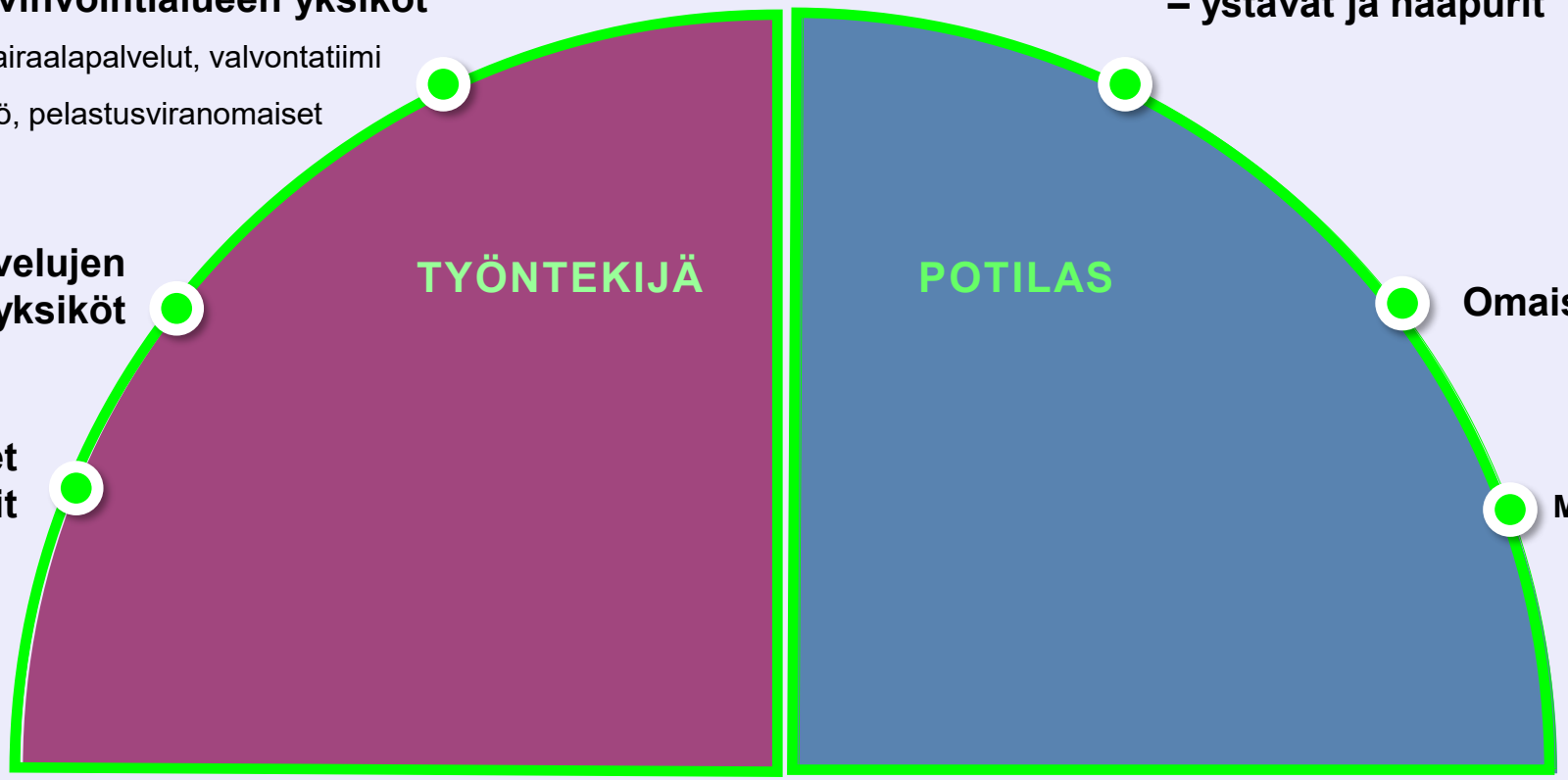
Tietoa voimme jakaa potilastietojärjestelmään tehdyillä kirjauksilla, määräyksillä, lähetteillä, konsultaatioilla ja suullisella raportoinnilla.

Potilaan hoitovastuun siirtyessä muulle taholle huolehdimme, että potilaan jatkohoidosta vastaava taho saa riittävät tiedot potilaan hoitoon liittyvissä asioissa.

Potilaan tuki- ja yhteistyöverkoston ytimessä on potilaan omaiset ja läheiset sekä muu sosiaalinen verkosto.

Monialaisen yhteistyön eri tahot

Muut hyvinvointialueen yksiköt

Terveys- ja sairaalapalvelut, valvontatiimi

sosiaalityö, pelastusviranomaiset

Muut terveyspalvelujen yksiköt

Ulkoiset yhteistyökumppanit

Oppilaitokset ja koulut

Muut julkiset palvelut

Järjestöt

Yksityiset palvelut

Muu sosiaalinen verkosto – ystävät ja naapurit

Omaiset ja läheiset

Matalan kynnyksen pisteet

Muut julkiset palvelut

Yksityiset palvelut

Järjestöt ja yhdistykset

Paikallismedia

Potilasturvallisuus

Potilasturvallisuus

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Eloisa ohjaa kaikkea yhteistyötä turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa. Terveydenhuollon lainsäädännöstä tulevat velvoitteet ohjaavat potilasturvallisuuden omavalvontaa. Palo- ja pelastusturvallisuudesta, asumisterveyden turvallisuudesta ja muista turvallisuuden ulottuvuuksista vastaavat eri viranomaiset kunkin alan oman lainsäädännön perusteella. **Potilasturvallisuuden edistäminen edellyttää kuitenkin yhteistyötä kaikkien turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa**.

Turvallisuuspäällikkö- Vastaa paloturvallisuuden ohjeistuksista, toiminnan seurannasta ja turvallisuuden yleisestä ylläpidosta mm. koulutuksesta.

Tekniikka – avustaa pelastusviranomaisia paloilmoitus- ja palo tilanteissa.

Etelä-Savon pelastuslaitos- toimii valvonta- ja asiatuntijaviranomaisena Eloisan alueella sekä toteuttaa varsinaisen pelastustyön.

Tila- ja tukipalvelujohtaja – Vastaa kiinteistö- ja toimitilaturvallisuudesta sekä ympäristöturvallisuudesta.

Tietohallintojohtaja – Vastaa tietosuoja- ja tietoturva-asioista yhdessä tietojärjestelmäpalvelupäälliköiden ja tietoturva- ja tietosuojavastaavien ja turvallisuuspäällikön kanssa.

Järjestyksenvalvoja/vartija- Vastaa henkilökunnan, potilaiden ja muiden tilassa asioivien henkilöiden turvallisuudesta.

Yhteistyö aluehallintoviraston (AVI) ja Valviran kanssa, jotka valvovat terveydenhuollon toimintaa ja varmistavat, että yksiköt noudattavat voimassa olevia säädöksiä ja ohjeita.

Viranomaisten ja muiden toimijoiden edellyttämät ohjeistukset: Pelsu-pelastussuunnitelmaohjelma. Seuraamme ajantasaisia organisaation antamia ohjeistuksia. Laatuportin käyttö laajenee kattamaan myös pelastussuunnitelmat ja kemikaalirekisterin. Toiminnallisuudet on jo Eloisan käytössä ja valmistelevia töitä tehdään parhaillaan. Yksikössä on tehty palo- ja pelastusviranomaisten edellyttämä poistumisturvallisuussuunnitelma.

Ilmoitusvelvollisuudet turvallisuudesta vastaaville viranomaisille ja toimijoille:

- Osana potilasturvallisuuden varmistamista on ilmoituksenvaraista toimintaa harjoittavan Palvelupisteen tehtävä terveydensuojelulain 13 §:ssä säädetty ilmoitus kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista tai toiminnan olennaisesti muuttuessa. Ilmoituksen sisällöstä säädetään terveyden-suojeluasetuksen 4 §:ssä
- Henkilökunta tekee tarvittaessa ilmoituksen Digi- ja väestötieto virastoon **edunvalvonnan tarpeessa olevasta asiakkaasta** (holhoustoimilain mukainen ilmoitusvelvollisuus): Näin ilmoitat edunvalvontaa tarvitsevasta henkilöstä | Digi- ja väestötietovirasto (dvv.fi)
- Henkilöstö on velvollinen ilmoittamaan palovaarasta tai muusta onnettomuusriskistä pelastusviranomaisille (pelastuslain mukainen ilmoitusvelvollisuus): Ilmoitus ilmeisestä palovaarasta tai muusta riskistä | Pelastustoimi
- Huoli läheisestä, tuttavasta tai naapurista: ilmoituksen voi tehdä kuka tahansa, joka havaitsee tai saa tietää sellaisia seikkoja, joiden vuoksi henkilön palvelujen tarve olisi syytä selvittää. Varhaisella avuntarpeen tunnistamisella pyritään tukemaan ikääntyneiden hyvinvointia ja auttamaan arjessa selviytymistä: Ilmoitus Eloisan sosiaalihuoltoon
- Jos asiakkaalta häviää lääkkeitä, henkilöstö selvittää asiaa asiakkaan kanssa sekä omassa yksikössä, ja tekee rikosilmoituksen

Suomi.fi/HUOLI-ilmoitus

Potilasturvallisuus

Henkilöstö (1/3)

Hoito- ja hoivahenkilöstön määrä, rakenne ja riittävyys sekä sijaisten käytön periaatteet

Henkilöstösuunnittelussa otetaan huomioon sovellettava lainsäädäntö. Suunnittelussa huomioidaan erityisesti henkilöstön riittävä terveydenhuollon ammatillinen osaaminen.

Erityisosaamista vaativan hoitotyön yksikön osaamisen johtamisessa korostuu ennakointi.

Dialyysiyksikössä henkilöstömitoitus on yksi sairaanhoitaja kolmea potilasta kohden. Tämä huomioidaan työvuorosuunnittelussa. Äkillisiin poissaoloihin ja lyhytaikaisiin lisäresurssitarpeesiin palkataan sijaisia yksikön kuormituksen perusteella. Munuaissairauksien vastaanoton mitoitus on 1-2 sairaanhoitajaa. Munuaissairauksien vastaanoton sijaistus toteutuu dialyysiyksiköstä käsin.

Henkilöstön riittävyys suhteessa asiakkaiden/potilaiden palvelujen tarpeeseen: Henkilöstön riittävyyttä seurataan avoimesti keskustellen työyhteisössä. Yksikön kuormitusta arvioidaan seuraamalla potilasmääriä, potilaiden hoitoisuutta, henkilöstön työajan riittävyyttä sekä henkilöstön poissaoloja (aino health management hyvinvointikeskustelu).

Sijaisten käytön periaatteet:

Dialyysiyksikköön on varahenkilöstöstä perehdytetty neljä dialyysitaitoista sairaanhoitajaa, joita käytämme tarpeen mukaan.

Apulaisosastonhoitaja on myös dialyysitaitoinen ja tarvittaessa avustamassa yksikköä hoitotyössä.

Tempore on yksikössä harvemmin käytössä. Sijaisen pitää olla dialyysitaitoinen.

Palveluesihenkilöiden tehtävät:

Osastonhoitajaan ja apulaisosastonhoitajaan saa yhteyden puhelimitse, TEAMsillä ja sähköpostitse. Yhteisiä palavereja hoitajien kanssa järjestetään viikoittain.

Henkilöstörakenne:

- **Kokonaismäärä:** osaston ylilääkäri, osastonhoitaja, apulaisosastonhoitaja ja 10 sairaanhoitajaa, joista osa tekee lyhennettyä työaikaa.
- **Vuokratyövoiman käyttö:** tarpeen mukaan.

Potilasturvallisuus

Henkilöstö (2/3)

Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

Henkilöstön rekrytointia ohjaavat työlainsäädäntö ja työehtosopimukset, joissa määritellään sekä työntekijöiden että työnantajien oikeudet ja velvollisuudet.

Vakituisten työntekijöiden **rekrytoinnista päätetään hallintosäännön ja Eloisan sisäisten rekrytointiohjeiden mukaisesti**. Henkilöstön haku tapahtuu kuntarekry.fi kautta. Hakijoiden kelpoisuus varmistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattirekistereistä (SUOSIKKI ja TERHIKKI) sekä alkuperäisten opinto- ja työtodistusten avulla. Valvontalain myötä 1.1.2024 alkaen myös ikääntyneiden kanssa työskenteleviltä pyydetään rikosrekisteriote. Työhaastatteluilla varmistetaan henkilöiden luotettavuus ja soveltuvuus.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöillä pitää olla hoitamiensa tehtävien edellyttämä riittävä suullinen ja kirjallinen kielitaito. Kielitaito varmistetaan Eloisassa opinto-, tutkinto- tai työtodistusten avulla.

Rekrytoinnin erityispiirteet:

Henkilöstön rekrytoinnista vastaa osastonhoitaja yhdessä apulaisosastonhoitajan kanssa.

Lääkärirekrytoinnista vastaa yksikön ylilääkäri.

Dialyysiyksikössä ja Munuaissairauksien vastaanotolla työskentelevän sairaanhoitajan on oltava terveydenhuollon laillistettu ammattihenkilö, jolta edellytetään lääkehoidon vaativa lupa. Opiskelija ei voi toimia itsenäisesti.

Lue lisää:

- Riittävän kielitaidon osoittaminen – Valvira

Potilasturvallisuus

Henkilöstö (3/3)

Henkilöstön perehdyttäminen ja täydennyskoulutus

Palvelupisteen **henkilöstö perehdytetään potilastyöhön, potilastietojen käsittelyyn ja tietosuojaan sekä omavalvonnan toteuttamiseen**. Sama koskee myös yksikössä työskenteleviä opiskelijoita ja paluun jälkeen pitkään tehtävistä poissaolleita.

Dialyysiyksikössä ja Munuaissairauksien vastaanotolla ei toimi työsuhteessa oppisopimusopiskelijoita tai sairaanhoidon opiskelijoita.

Opiskelija voi toimia harjoittelussa sairaanhoitajan valvonnassa. Opiskelijalla on aina nimetty ohjaaja/-t joka ohjaa, opastaa ja valvoo opiskelijan toimintaa ja tavoitteiden saavuttamista. Perehdytystä toteutetaan suhteessa opiskelijan opiskeluvaiheeseen ja harjoittelun arviointikriteereihin. Tavoitteenamme on tarjota opiskelijan ammatillisuutta, osaamista ja työelämätaitoja kehittäviä oppimiskokemuksia. Pyrimme siihen että opiskelijaohjaajat ovat käyneet ohjaajakoulutuksen. Osastonhoitaja seuraa ja arvioi opiskelijan perehdytyksen onnistumista ja keskustelee siitä opiskelijan ja ohjaajan kanssa harjoittelujakson aikana.

Omavalvontasuunnitelma liitteineen toimii myös perehdytyksen välineenä työyksiköissä.

Työntekijän velvollisuus on ylläpitää omaa ammatillista osaamista. Lääkehoidon osaaminen varmistetaan LOVe-suorituksilla. LOVe-koulutuksen tavoitteena on mahdollistaa STM:n Turvallinen lääkehoito -oppaan (2021:6) mukainen osaamisen varmistaminen toimipisteissä, joissa toteutetaan lääkehoitoa.

Osastonhoitajan pitämissä tavoitekeskusteluissa käydään läpi henkilökohtaisia osaamistarpeita ja tavoitteita. Henkilöstö osallistuu täydennyskoulutuksiin omien kehittymistarpeiden sekä vastuualueiden mukaan. Lisäksi jokainen työntekijä suorittaa Eloisan vaatimat päivitettävät koulutukset täydennyskoulutusohjeistuksen mukaan. Kouluttautumista seurataan Talentti-järjestelmän avulla. Henkilöstö voi myös suorittaa omatoimisesti Duodecim

Henkilöstön perehdytys toimintayksikössä:
Perehtymisvaiheessa olevan sairaanhoitajan osaaminen varmistetaan työparityöskentelyä hyödyntäen. Perehtyvällä on nimetty vastuu perehdyttäjä/-t. Uuden henkilöstön perehdytys on koko yksikön yhteinen asia. Perehdytysjakso kestää tyypillisesti noin viisi viikkoa. Tämän jakson aikana varmistetaan, että uusi työntekijä saa kattavan käsityksen yksikön toiminnasta ja hemodialyysihoitajan tehtävistä. Apuna käytetään yksikön hemodialyysihoitajan perehdytysohjelma lomaketta. Uudelle työntekijälle järjestetään Fresenius Medical Care 6008 dialyysilaitteen laite-edustajan pitämä käyttökoulutus.

Potilasturvallisuus

Toimitilat

Tilojen käytön periaatteet ja toimintakäytännöt:

Mikkelin keskussairaalan Dialyysiyksikkö ja Munuaissairauksien vastaanotto sijaitsee sairaalan N-rakennuksessa. Tiloissa on selkeät opasteet liikkumiseen ja henkilökunta ohjeistaa teitä tarvittaessa. Potilaille on tarjolla lukolliset tavaralokerot ja KELA-taksin tilauspuhelin. Odotustilan vieressä on pukuhuoneet ja potilas-wc:t. Potilaat voivat käyttää myös Porrassalmenkadun puoleista ovea päästäkseen yksikköön. Viikonloppuisin ovi on lukossa, mutta potilaat pääsevät sisään soittamalla ovikelloa. Ulko-oven yläpuolella on reaaliaikainen kamera, jonka kuva välittyy dialyysisalissa olevaan näyttöön, jotta hoitaja voi nähdä, kenelle avaa oven. Munuaissairauksien vastaanottotilaan kuuluvat hoitajan ja lääkärin työhuoneet. Lisäksi vastaanoton hoitohenkilökunnalla on käytössään potilaan kotidialyysin koulutuksiin tarkoitettu PD-huone, jossa on myös yksi hemodialyysihoitoon tarkoitettu potilaspaikka. Dialyysiyksikkö käyttää PD-huonetta silloin, kun sitä ei ole varattu kotidialyysikoulutuksiin.

Dialyysiyksikössä on yksi iso avoin hoitosali, jossa on 12 potilaspaikkaa. Hoitosalin keskellä sijaitsee hoitajien työpiste. Hoitotila on suunniteltu niin että hoidossa olevan potilaan seuranta onnistuu myös hoitajien työpisteiltä. Dialyysiyksikköön kuuluu kaksi tartuntatautien eristyksiin tarkoitettua eristyshuonetta, jotka sijaitsevat hoitosalin ulkopuolella. Eristyshuoneissa on omat potilas-wc:t, mikä parantaa potilaiden yksityisyyttä ja edesauttaa infektioiden hallintaa. Lisäksi yksikön tiloihin kuuluu henkilöstön taukohuone, josta on näkö- ja kuuloyhteys isoon hoitosaliin. Ruokailevat potilaat syövät potilaskeittiössä, johon mahtuu neljä potilasta kerrallaan. Potilaskeittiön käyttö auttaa ylläpitämään hygieniaa ja turvallisuutta, sillä ruokailutilan siisteyttä voidaan valvoa paremmin. Tilojen esteettömyys on huomioitu, jotta apuvälineiden kanssa liikkuminen on sujuvaa. Kulkuväylät ja hätäpoistumisreitit pidetään vapaana. Hätäpoistumistiet on merkitty opasteilla ja merkkivaloilla.

Yksikön varasto, huuhteluhuone ja siivouskomero ovat yhteiskäytössä Hoitokeskuksen henkilöstön kanssa. Tämä järjestely varmistaa tarvittavien tarvikkeiden ja välineiden saatavuuden sekä tehostaa varastojen hallintaa ja resurssien käyttöä.

Henkilöstön avaimet luovutetaan käyttötarpeen mukaan kuittausta vastaan. Avaimet ovat tarkoitettu vain henkilökohtaiseen käyttöön. Itselle kuitattua avainta tai kulkutunnistetta ei saa luovuttaa kolmannelle osapuolelle missään tilanteessa. Avaimet on palautettava avaimen haltijan työsuhteen päättyessä. Esihenkilöt hallinnoivat henkilökunnan kulkuoikeuksia. Ulkopuolisten ylimääräinen kulkeminen estetään ja hallittu liikkuminen toteutetaan pitämällä huoneiden ovia lukossa, kun siellä ei ole hoitotoimintaa. Kiinteistöhuoltoon liittyviä työtilauksia tehdään sähköisesti Tekniikan Työtilaus ohjelmaan.

Tilojen terveellisyyteen liittyvien riskien hallinta on ratkaisevan tärkeää potilaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin varmistamiseksi. Tämä edellyttää monien eri tekijöiden tunnistamista ja hallintaa, kuten kemialliset ja mikrobiologiset epäpuhtaudet sekä fysikaaliset olosuhteet. Yksikössä huomioidaan kemiallisten aineiden asianmukainen säilytys, käyttö ja hävittäminen. Infektiotorjuntaa tehdään säännöllisillä siivouksilla ja desinfioinneilla. Yksikössä on asianmukaiset hygieniakäytännöt, joita noudattavat sekä potilaat että henkilöstö. Tilojen lämpötilan säätely tapahtuu ilmastoinnilla ja lämpöpattereilla. Laadukas ilmanvaihtojärjestelmä takaa hyvän ilmanlaadun, vähentää epäpuhtauksia ja ylläpitää terveellistä sisäympäristöä. Hiljaiset laitteet vähentävät melua. Lisäksi henkilöstö voi vaikuttaa omalla toiminnallaan melun hallitsemiseen ja sen vähentämiseen. Potilaiden käytössä olevat televisiot pidetään äänettömällä. Tiloissa on hyvä ja riittävä valaistus, jota voidaan säätää tarpeen mukaan. Tämä parantaa työskentelyolosuhteita, lisää turvallisuutta ja vähentää silmien rasitusta. Henkilöstö huolehtii ergonomisesta työskentelystä ja riittävistä tauoista. Jatkuva seuranta ja raportointi varmistavat, että terveellisyyteen liittyvät riskit pysyvät hallinnassa ja että tarvittavat toimenpiteet toteutetaan ajoissa.

Potilasturvallisuus

Teknologiset ratkaisut

Henkilökunnan ja potilaiden turvallisuudesta huolehditaan myös teknologisin ratkaisuin.

Yksikön kahden eristyshuoneen ovessa on Yale-ovisilmäkamera, jonka avulla hoitohenkilökunta voi tarkkailla potilashuonetta avaamatta ovea. Eristyshuoneita käytetään tartuntatauti eristyksiin ja ovisilmäkameran käyttö vähentää kontaminaatioriskiä. Ovisilmäkamera ei ole tallentava.

Porrassalmenkadun puoleisen ulko-oven yläpuolella on reaaliaikainen kamera, jonka kuva välittyy dialyysisalissa olevaan näyttöön, jotta hoitaja voi nähdä, kenelle avaa oven tämän ollessa lukossa. Kamera ei ole tallentava.

Teknologisiin ratkaisuihin liittyvät käytännöt:

Jokaisella potilaspaikalla on tarvittaessa käytössä Miratel hoitajakutsu- ja hälytysjärjestelmä. Eristyshuoneiden sekä PD-huoneen kutsupainikkeen toimivuus testataan aina ennen hoidon aloitusta. Hälytyksiin reagoidaan välittömästi.

Ergonomisen työskentelyn turvaamiseksi työpisteillä on sähköllä säädettävät työpöydät ja säädettävät työtuolit. Potilassängyt ja potilastuolit ovat sähkökäyttöiset.

Henkilöstöllä on käytössä turvahälyttimet ja he tietävät vartijakutsupainikkeiden sijainnit. Hälyttimet ja kutsupainikkeet testataan kerran kuukaudessa, kuukauden 1. sunnuntaina yhteistyössä vartijan kanssa.

Yksikön lääkekaapit voi henkilökunta avata vain siihen tarkoitetulla avaimella. Lääkekaapin avain on henkilökohtainen ja se myönnetään lääkehoitoluvan omaavalle sairaanhoitajalle.

Potilasturvallisuus

Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet

Terveydenhuollon **yksiköissä käytetään paljon erilaisia lääkinnällisiksi laitteiksi luokiteltuja välineitä ja hoitotarvikkeita**, joihin liittyvistä käytännöistä säädetään lääkinnällisistä laitteista annetussa laissa. Hoitoon käytettäviä lääkinnällisiä laitteita ovat mm. pyörätuolit, rollaattorit, sairaalasängyt, nostolaitteet, verensokeri-, kuume- ja verenpainemittarit, kuulolaitteet, haavasidokset ym. vastaavat.

Lääkinnällisiä laitteita koskevasta ohjauksesta vastaa Fimea. Lääkinnällisten laitteiden käyttöön, huoltoon ja käytön ohjaukseen sosiaalihuollon yksiköissä liittyy merkittäviä **turvallisuusriskejä, joiden ennaltaehkäiseminen on omavalvonnassa huomioon otettava asia**. Terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden aiheuttamista vaaratilanteista ilmoitetaan Fimeaan. Eloisassa työntekijä tekee vaaratilanneilmoituksen, jonka yhteydessä vaaratilanteesta menee tieto myös Fimealle. Esihenkilö vastaa siitä, että lainmukainen ilmoitus tehdään Fimealle. Tieto turvallisuusriskeistä välitetään myös toimialuejohtajalle sekä palvelupäällikölle vaaratilanneilmoitus järjestelmässä.

Meillä hankintojen yhteydessä varmistetaan terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden asianmukaisuus. Hankinnat toteutetaan organisaation hankintaprosessin ja hankintalain periaatteiden mukaisesti. Esihenkilöt vastaavat laitteiden hankinnoista. Laitteiden käytön tueksi tehdään laiteajokortteja. Henkilöstö perehdytetään laitteiden, apuvälineiden ja tarvikkeiden käyttöön. Lääkintälaitehuollon työtilaukset ja laitteiden poiskuljetuspyynnöt tehdään Tekniikan Työtilaus ja Effector ohjelmien kautta. Tekniikka huoltaa laitteet ja suorittaa vuosihuollot.

Vastuuhenkilö (vastaa siitä, että yksikössä noudatetaan terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annettua lakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä):

- Sanna Rautio, sairaanhoitaja, sanna.rautio@etelasavonha.fi
- Merja Järvinen-Orava, sairaanhoitaja, merja.jarvinen-orava@etelasavonha.fi

Laitteiden ja tarvikkeiden käyttö:

Yksikössä käytetään dialyysilaitteita dialyysihoidon toteuttamiseen. Lisäksi potilaan voinnin seurantaan käytetään verenpainemittareita, saturaatio- ja pulssimittareita, lämpömittareita, verensokerimittaria ja potilasvalvontamonitoria.
Lääketiputuksien apuvälineenä käytetään tipanlaskijaa.
Kanyylien pistämisen apuvälineenä on kaksi ultraäänilaitetta.
PD potilaiden liuospussien lämmittämiseen käytetään lämpölevyjä.
Nestetasapainon määrittämiseen käytetään BCM kehonkoostumusmittaria ja potilasvaakaa. Eristyshuoneissa on omat henkilövaa'at.
Hätätilanteiden hoitoon elvytyskärrystä löytyvät tarvittavat välineet verenkierron ja hengityksen tukemiseen sekä defibrillaattori. Hengitysteiden imulaite sijaitsee kärryn lähettyvillä.
Liikkumisen apuvälineinä käytetään rollaattoria, pyörätuolia, siirtolevyä ja turneria.

Mittareiden testaus ja kalibrointi:

BCM kehonkoostumusmittari kalibroidaan kerran kuussa.
Verensokerimittari tarkistusmittaus tehdään kerran viikossa.

Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet

Hemodialyysilaitteet: Fresenius 6008: huollot tarvittaessa ja vuosihuollot joka toinen vuosi.

Physidia S3 kotihemodialyysilaite: huollot maahantuojan toimesta.

Fresenius BCM kehonkoostumusmittari: kalibroidaan kerran kuukaudessa ja vuosihuolto joka kolmas vuosi.

Bard UÄ-laite ja Fujifilm UÄ-laite: huolto tarvittaessa.

Accu-Check Instant verensokerimittari: kalibroidaan kerran viikossa.

Nonin 2500 pulssioksimetri ja Gima OXY-4 pulssioksimetri.

Riester Ri-thermo lämpömittari.

Omron ranne- verenpainemittari, 2 kpl

Welch Allyn ProBp verenpainemittari, 2kpl

B.Braun Infusomat tipanlaskija: vuosihuolto joka toinen vuosi.

Philips Intellivue MX400 potilasvalvontamonitori.

Medela Basic 30 sähköimulaite.

ZOLL AED 3 Defibrillaattori: paristojen vaihto 5 vuoden välein.

Seca 685 potilasvaaka ja kolme Seca 877 henkilövaakaa ja yksi ADE henkilövaaka.

Lämpölevyt PD nesteitä varten 13 kpl, osa lämpölevystä potilailla kotona lainassa.

Baxter APD laitteet: laite potilailla kotona.

Lääkejääkaappi, lämpötilan etäseuranta.

6 potilastuolia, sähköinen

9 potilassänkyä, sähköinen

Ajantasalla oleva lista yksikkömme laitteista ja niiden vuosihuolloista löytyy laiteEffector ohjelmasta.

Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet

Yksiköissä käytetään paljon erilaisia lääkinnällisiksi laitteiksi luokiteltuja välineitä ja hoitotarvikkeita, joita ovat:

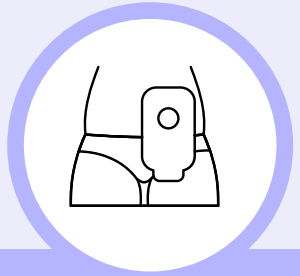
1. Perusapuvälineet

Esim. potilaan omat tai yksikön mittarit verensokerin ja verenpaineen seurantaan sekä happisaturaatiomittarit

2. Erikoisapuvälineet

Esim. pyörätuolit, nostolaitteet ja hengityksen apuvälineet

3. Hoitotarvikkeet (pitkäaikaissairauden hoitoon)

Esim. haavanhoito-, avanne- ja dialyysitarvikkeet

	1. Perusapuvälineet	2. Erikoisapuvälineet	3. Hoitotarvikkeet (pitkäaikaissairauden hoitoon)
Mistä laitteen saa	Potilaan oma tai yksikön laite	Fysioterapeutin kautta alueellisesta apuvälineyksiköstä	Hoitotarvikejakelun kautta
Perehtyminen laitteeseen	Pitäydymme toimittajan antamissa ohjeissa. Laitekohtaiset käyttöohjeet löytyvät laiteajokorteista ja laitteiden käyttöoppaat pidetään laitteiden yhteydessä tai kansiossa.	Pitäydymme toimittajan antamissa ohjeissa. Ohjeet laitteiden käyttöön tulevat apuväline-yksiköstä potilaan käyttöön ja henkilöstö perehtyy ohjeisiin.	Pitäydymme toimittajan antamissa ohjeissa.
Huolto	ISTEK (Tekniikka)	Apuvälineyksikön kautta	

⚠

1. **Jos laite aiheuttaa vaaratilanteen, potilas ilmoittaa työntekijälle ja laite poistetaan käytöstä**
2. **Työntekijä tekee vaaratilanteesta vaaratilanneilmoituksen. Ilmoituksen yhteydessä tieto menee myös Fimeaan.**
3. **Ilmoitus käsitellään yksikössä.**

Hoitotarvikkeet ovat jäljitettävissä järjestelmässä potilaskohtaisesti vaara- ja virhetilanteessa.

Potilastietojen käsittely ja kirjaaminen

Potilastietojen käsittely ja kirjaaminen

Terveydenhuollossa potilastiedot ovat arkaluonteisia, salassa pidettäviä henkilötietoja. Henkilötiedolla tarkoitetaan kaikkia tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön liittyviä tietoja. Henkilötietojen käsittelyä ohjaa vahvasti säädökset ja lait. Eloisan ylläpitämien asiakasrekisterien tietosuojaseloste on nähtävillä Eloisan verkkosivuilla.

Työntekijä hyväksyy salassapito- ja tietosuojasitoumuksen osana työ-/virkasuhteen alkaessa. Henkilökunta suorittaa tietosuoja-/tietoturvakoulutuksen. Koko henkilökunta sitoutuu salassapitovelvollisuuden ja tietoturva- ja tietosuojaohjeistuksen noudattamiseen. Asiakas- ja potilastiedon käsittelyä valvotaan säännöllisesti erillisen Lokien seuranta- ja valvontasuunnitelman mukaisesti. Etelä-Savon hyvinvointialueella on laadittu Asiakastietolain (703/2023, 77 §) mukainen organisaatiotasoinen tietoturvasuunnitelma, jonka päivittämisestä vastaa digijohtaja. Tietoturvasuunnitelman keskeinen sisältö ja päiväys on kuvattu Tietoturva- ja tietosuojaohjeessa, joka löytyy organisaation sisäisestä dokumentinhallintajärjestelmästä. Henkilöstö ilmoittaa tietoturva- ja tietosuojapoikkeamat Laatuportin kautta.

Tietosuojavastaavan yhteystiedot

puh.015 411 4100 tietosuojavastaava@etelasavonha.fi

Tietosuojaan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyvän lainsäädännön ja ohjeistusten noudattaminen:

Työntekijät allekirjoittavat työsopimuksen tai virkamääräyksen liitteenä olevan Salassapito- ja tietoturvasitoumuksen sekä hyväksyvät sen työasemalle kirjautumisen yhteydessä Luvalla-palvelun kautta.
Tietosuojaan ja tietoturvaan liittyviä asioita käydään läpi esihenkilön antaman alkuperehdytyksen yhteydessä. Perehdytyksessä painotetaan henkilötietojen huolellista käsittelyä ja tietojen käsittelyä (kirjaaminen, katselu, käsittely) vain siinä määrin, kun se työtehtävän kannalta on tarpeellista.
Opiskelijoiden tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvään perehdytykseen kuuluu yleinen opiskelijainfo ja opiskelijaohjaajan antama perehdytys.
Henkilöstölle järjestetään säännöllistä koulutusta tietosuojasta ja henkilötietojen käsittelystä, kuten Granite tietosuojakoulutus 2 vuoden välein, jolla varmistetaan, että työntekijät tuntevat ajantasaiset käytännöt ja säädökset.

Potilastietojärjestelmissä on asianmukaiset tekniset ja organisatoriset tietoturvatoimenpiteet, kuten salaukset, palomuurit ja pääsynhallinta, jotka suojaavat henkilötietoja luvattomalta käytöltä ja tietomurroilta. Henkilöstö päivittää omia henkilökohtaisia salasanoja järjestelmien sitä pyytäessä. Henkilöstö vastaa tietosuojan toteutumisesta yhdessä esihenkilöiden ja Eloisan tietosuojavastaavan kanssa. Väärinkäytöksien ilmetessä on mahdollisuus tarkistaa työntekijöiden lokitietoja.

Potilaille tiedotetaan heidän oikeuksistaan henkilötietojen käsittelyssä.

Lue lisää:

- Määräys sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen rakenteista ja asiakasasiakirjoihin merkittävistä tiedoista – THL
- Sosiaalihuollon asiakastietojen käsittely – Tietosuojavaltuutetun toimisto
- Potilas- ja asiakastietojen ja henkilötietojen käsittely – Valvira
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021

Potilastietojen käsittely ja kirjaaminen

Asiakas-/potilastietojen käsittelyyn sisältyy kirjaaminen, katselu, käsittely ja salassapito. Asiakastietolain 7 §:n mukaisesta asiakastietojen käsittelystä ja siihen liittyvästä ohjeistuksesta vastaavat johtajat ovat johtajaylilääkäri sekä sosiaali- ja integraatiojohtaja. Asiakas- ja potilastietojen katselusta ja salassapidosta on erilliset ohjeet Sote-asiakastiedon käsittely hyvinvointialueella –dokumentissa, joka löytyy organisaation sisäisestä dokumentinhallintajärjestelmästä. Ohjeet kerrataan säännöllisesti henkilökunnan kanssa.

Asiakas-/potilastyön kirjaaminen on jokaisen ammattilaisen vastuulla, ja edellyttää ammatillista harkintaa siitä, mitkä tiedot kussakin tapauksessa ovat olennaisia ja riittäviä. Kirjaaminen on osa ammattitaitoa, ja on **tärkeässä roolissa kaikkien osapuolien oikeusturvan kannalta** erityisesti tilanteita selvitettäessä jälkikäteen (epäkohta tai muistutus).

Potilasasiakirjamerkinnät tulee tehdä viivytyksettä. Merkinnät tulee tehdä viimeistään viiden vuorokauden kuluessa siitä, kun potilas poistuu vastaanotolta taikka palvelutapahtuma muutoin päättyy. Asiakas-/ potilastiedot kirjataan tietojärjestelmään.

Työntekijän perehdytys potilastyön kirjaamiseen:
Perehdytyksen aikana perehdyttäjä opastaa ja ohjeistaa yksikön potilastyön kirjaamisen periaatteet. Kirjaamisen ohjeet löytyvät Intrasta. Sivuille on keskitetty kirjaamisen koulutukset ja ohjevideot ja suorat linkit IMS:n kirjaamisen ohjeisiin sekä kansallisiin ohjeisiin. Meillä on käytössä Lifecare potilastietojärjestelmä. Sairaanhoitaja kirjaa SISHOI- lehdelle ja lääkärit ensisijaisesti SIS- lehdelle. Kirjaamisessa hyödynnetään rakenteista kirjaamista, malli- ja fraasipohjia.
Hemodialyysihoidossa käytetään lisäksi erillistä tietojärjestelmää (TDMS), johon hemodialyysilaitteen hoitoparametrit siirtyvät suoraan laitteelta. Hemodialyysihoitoa seurataan tämän järjestelmän kautta. Hemodialyysihoidon kirjaaminen tapahtuu Therapy Monitorin kommentti kenttään ja TSS kommentit sivulle. Kaikki mitä kirjataan Therapy Monitorin kommentti kenttään, siirtyy myös Lifecaren DIALH-lehdelle. Järjestelmään kirjataan potilaan hoidon järjestämisen, suunnittelun, toteuttamisen, seurannan ja valvonnan turvaamiseksi tarpeelliset ja riittävät tiedot (Asiakastietolaki 17 §).
Lääkkeet kirjataan kahteen paikkaan: Monitorissa Therapy Monitorin lääkeosio + Lifecaren Lääkitys, jakotaulukko.
Tietojärjestelmien käyttäjien käyttöoikeudet on määritelty työtehtävien mukaan.
Yökonehoidossa olevien peritoneaalidialyysipotilaiden hoidon seuranta tapahtuu Sharesource tietojärjestelmän kautta ja kotihemodialyysihoidossa olevien potilaiden hoidon seuranta tapahtuu Physinums tietojärjestelmän kautta.

Potilastyön kirjaaminen:
Dialyysihoidon aikana kirjauksia päivitetään ajantasaisesti. Potilasta hoitanut henkilö kirjaa tiedot omilla käyttäjätunnuksilla yksikön ohjeen mukaisesti ennen työpäivän päättymistä.

Kehittäminen & Seuranta

Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta

Toimiva omavalvonta on palvelujen laadun ja palvelutoiminnan kehittämisen tärkein väline. Omavalvonnassa varmistetaan palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus ja laatu sekä potilaiden yhdenvertaisuus. **Omavalvonta on palvelupisteissä toteutettavaa jatkuvaa ja säännöllistä toiminnan tarkastelua ja valvontaa**, joka tuottaa tietoa kehitystyön pohjaksi.

Palvelupistekohtaista tietoa palvelun laadun ja potilasturvallisuuden kehittämisen tarpeista saadaan useista eri lähteistä. Omavalvonnan toimeenpanon prosessissa (riskienhallinnan prosessi) käsitellään kaikki potilasturvallisuusriskit, epäkohtailmoitukset ja tietoon tulleet kehittämistarpeet. Korjaaville toimenpiteille sovitaan suunnitelma riskin vakavuuden mukaan. Lisäksi palvelun laadun ja vaikuttavuuden jatkuvaa kehittymistä varmistetaan muun muassa tiedolla johtamisen keinoin, eli seuraamalla erilaisia sovittuja tulosmittareita.

Omavalvontasuunnitelmaan kootaan yhteenveto kehittämissuunnitelmasta kuvaamalla kehittämistoimenpiteitä.

Kehittämissuunnitelma - toimenpiteet

1. Haittatapahtumailmoitukset ja laiteosaamisen vahvistaminen

Haittatapahtumailmoituksen tekeminen oikeaoppisesti Laatuportti ohjelman kautta ja ohjeiden kertaaminen.
Haittatapahtumailmoituksen läpikäyminen henkilöstön kanssa.

Laiteosaamisen vahvistaminen säännöllisillä koulutuksilla ja laiteajokorttien suorittaminen.

2. Kotihemodialyysi ja peritoneaalidialyysi

Tavoitteena kotidialyysitoiminnan lisääminen sekä henkilöstön koulutus ja osaamisen ylläpito asian tiimoilta. Näin palvelumme vastaavat tunnistettuun tarpeeseen.

3. Yhteistyö

Jatkaa tietoisuuden lisäämistä munuaispotilaan hoidosta ja yksikön toiminnasta sairaalan muulle henkilöstölle esim. pitämällä osastotunteja sairaalan henkilöstölle.

Yhteistyön lisääminen Savonlinnan dialyysiyksikön kanssa sekä yhteisten osastotuntien pitäminen TEAMS välityksellä.

4. Säästötoimet

Tehostaa toimintaa tai kehittää prosesseja niin, että sillä olisi positiivinen taloudellinen vaikutus yksikkössämme ja sitä kautta koko Eloisaan. Lisätä lomahemodialyysien mahdollisuuksia yksikössämme.

Omavalvontasuunnitelman seuranta

Yksikkö seuraa omavalvontasuunnitelmaa tarkistamalla suunnitelman vuosittain. Lisäksi suunnitelma päivitetään, kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja potilasturvallisuuteen liittyviä muutoksia tai omavalvonnan säädösten muuttuessa. **Kehittämissuunnitelman toimenpiteiden seuranta tapahtuu palveluyksikössä/palvelupisteissä.**

Omavalvontaohjelmassa toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet julkaistaan 4 kk välein Eloisan nettisivuilla (1.1.2024 alkaen).

Omavalvonnan seuranta

- Eloisan omavalvontaohjelma ja omavalvontasuunnitelmat internetsivuilla
- Valvonnan yhteystiedot - Eloisa (etelasavonha.fi)
  - Ensisijaisesti palaute annetaan suoraan hoitavalle henkilöstölle ja palvelupisteen vastuuhenkilölle. Jos palvelussa on havaittavissa potilasturvallisuuteen vaikuttava seikkoja, jotka eivät ole annetusta palautteesta huolimatta parantuneet, asiasta kannattaa olla yhteydessä hyvinvointialueen valvontatiimiin.

Omavalvontasuunnitelman päivittäminen ja ajantasaisuus:

Omavalvontasuunnitelma päivitetään henkilöstön kanssa vähintään kerran vuodessa tai muutoksien yhteydessä. Esihenkilöt vastaavat omavalvontasuunnitelman ajantasaisuudesta.

Toiminnan kehittäminen yksikön ja Eloisan tasolla

Tavoite		Tiedon lähteet	Kehittämisen sykli: Tiedon seurannan sykli	Kehittämisen sykli: Selite	Käsittely	Lopputulema
Laadukkaat palvelut, potilas-turvallisuus hyvällä tasolla, vähemmän vaara-tapahtumia	**Palveluyksiköt/-pisteet**	**Raportointityökalun (vaaratilanne) ilmoitukset** • ilmoitukset epäkohdista ja niiden uhista • ilmoitukset läheltä piti -tilanteista, vaaratilanteista, lääkepoikkeamista ja viallisista laitteista **Potilaspalautteet** • suulliset palautteet työntekijöille • sähköiset palautteet **Työntekijöiden kokemukset** • ennaltaehkäisevät toimet riskienhallintaan perustuen työntekijöiden kokemukseen **Tiedolla johtamisen mittarit** • toiminnan mittarit	Kuukausi-tasolla	Ilmoitukset / palautteet / kokemukset / mittarit käydään läpi yksikön palavereissa viikoittain tai kuukausittain.	• Tunnistetaan korjaavat toimenpiteet, ja otetaan ne käyttöön arjen toiminnassa. • Päivitetään omavalvonta-suunnitelmaan kehittämistoimenpite kerran vuodessa, ja otetaan korjaavat toi et käyttöön.	**Arjen toiminnan kehittäminen nopealla syklillä palavereissa sovitun perusteella.** **Yksikön kehittämis-suunnitelma julkaistaan omavalvonta-suunnitelmassa kerran vuodessa.**
	Tiedon siirto ja kehittäminen tasojen välillä					
	Eloisan taso	**Epäkohtailmoitukset**	tapahtuessa	Yksikön esihenkilö käsittelee.	• Tunnistetaan palvelu koskevat korjaavat toimenpiteet, ja oteta n ne käyttöön palvelun kaikissa yksiköissä. • Omavalvonta-ohjelm n toteutumisen raportoi ti 4kk välein Eloisan nettisivuille. • Vastuuhenkilö käy epäkohtailmoitukset valvontatiimin kanssa läpi 4 kk:n välein	**Yhtenäinen turvallinen ja laadukas toiminta, jossa riskienhallinta keskiössä.** **Palvelussa yhteinen kehittämisen suunta.**
		Asiakaspalautteet • Eloisan palautelomake **Kokemukset** • tiimien kehittämisideat, omavalvonnan tavoitteet **Tiedolla johtamisen mittarit** • toiminnan mittarit • asiakastyytyväisyys	Vuosi-tasolla	Johto tarkastelee vuoden aikana saatuja potilaspalautteita, kuuntelee yksiköiden työntekijöiden kokemuksia ja seuraa tiedolla johtamisen mittareita.		
		Yksiköiden omavalvontasuunnitelmat		Suunnitelmien päivittäminen vuosittain.		
		Valvonnan kyselyt	satunnaisesti	Valvontatiimi suorittaa.		

Omavalvontasuunnitelman seuranta

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa palvelupisteen esihenkilö

Paikka ja päiväys _____

Allekirjoitus _____

Liitteet

1 – Ilmoitukset ja ilmoitusvelvollisuudet

2 – Koonti linkeistä lisätiedon pariin

Ilmoitukset ja ilmoitusvelvollisuudet

Tapahtuma	Ilmoitus	Henkilöstö	Asiakas tai lähipiiri	Linkki
Toiminnan kehittäminen	Palaute		x	Eloisan sähköisen palautelomakkeen osoitteessa: https://etelasavonha.fi/asiakkaan-opas/palaute-etela-savon-hyvinvointialueelle/
Ikääntyneen avuntarve	Huoli-ilmoitus • Ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta (ei suostumusta) • Yhteydenotto sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen (apua tarvitsevan suostumus)	x	x	Sähköinen lomake verkkosivuilla: Ilmaise huolesi sähköisen lomakkeen kautta
Vaaratilanne	Ilmoitus työntekijälle ja sähköisen lomakkeen kautta		x	Eloisan internetsivuilla osoitteessa: https://etelasavonha.fi/asiakkaan-opas/asiakas-ja-potilasturvallisuus-ja-valvonta/oma-ilmoitus-vaaratilanteesta/. Ilmoituksen käsittely kuvattu kohdassa ”Riski- ja epäkohtailmoitusten käsittely”
	vaaratilanne-ilmoitus	x		vaaratilanne ja yhteys toiminnasta vastaavalle taholle ja asiakas- ja potilasturvallisuustiimille Ilmoituksen käsittely kuvattu kohdassa ”Riski- ja epäkohtailmoitusten käsittely”
Asiakkaan epäasiallinen kohtelu	Muistutus		x	Muistutus Lomakkeet ja hakemukset - Eloisa (etelasavonha.fi)
	Valvontalain mukainen ilmoitus	x		Tulostettava ja täytettävä lomake löytyy henkilöstön intrasta Ilmoituksen käsittely kuvattu kohdassa ”Riski- ja epäkohtailmoitusten käsittely”
Palvelun laitteeseen / tarvikkeeseen liittyvä vaara	Ilmoitus työntekijälle	x	x	Ilmoituksen käsittely kuvattu kohdassa ”Riski- ja epäkohtailmoitusten käsittely”
Edunvalvonnan tarpeessa oleva henkilö / asiakas	Ilmoitus Digi- ja väestötieto- virastoon	x	x	Näin ilmoitat edunvalvontaa tarvitsevasta henkilöstä | Digi- ja väestötietovirasto (dvv.fi)
Kodin palovaara tai muu onnettomuusriski	Ilmoitus pelastusviranomaiselle	x	x	Ilmoitus ilmeisestä palovaarasta tai muusta riskistä | Pelastustoimi
Koti on terveysriski	Ilmoitus terveysvalvontaan	x	x	Savonlinna: https://www.savonlinna.fi/asukas/terveysvalvonta/asumisterveys/ Mikkeli: https://mikkeli.fi/palvelut/ymparisto/ymparistoterveydenhuolto-2/asumisterveys-ja-sisailma/ Pieksämäki: https://keskisavonymparistotoimi.fi/terveysvalvonta/asumisterveys-2/
Epäilty rikos esim. asiakkaan lääkkeet häviävät	Rikosilmoitus	x	x	Tee rikosilmoitus - asioi ensisijaisesti verkossa! - Poliisi
Lääkepoikkeama	Yhteys lääkäriin	x		Ilmoituksen käsittely kuvattu kohdassa ”Riski- ja epäkohtailmoitusten käsittely”

Koonti linkeistä lisätiedon pariin

Eloisa:

- Ikäohjelma vuoteen 2030 - Eloisan Ikäohjelma on osa hallitusohjelman mukaista sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistusta alueella
- Palveluopas - palveluoppaasta saat tarkempaa tietoa palvelujen järjestämisestä sekä kuinka palveluun voi hakeutua
- Tietosuojaseloste - Eloisan ylläpitämien asiakasrekisterien tietosuojaseloste
- Omavalvontaohjelma ja omavalvontasuunnitelmat – Eloisan sosiaalihuollon omavalvontaohjelma ja –suunnitelmat julkisesti nähtävillä
- Valvonnan yhteystiedot - yhteydenpidosta lisätietoja sivuilla

Muut tahot:

- Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia ja toimeenpanosuunnitelma 2022-2026 – Sosiaali- ja terveysministeriö
- Riskienhallinta ja turvallisuussuunnittelu. Opas sosiaali- ja terveydenhuollon johdolle ja turvallisuusasiantuntijoille - Valtioneuvosto
- Vireyttä seniorivuosiin - Ikääntyneiden ruokasuositus 4/2020 - Valtion ravitsemusneuvottelukunta
- Ikääntyneille annetut ravintoaineiden saanti- ja ruokasuositukset - Ruokavirasto
- Turvallinen lääkehoito –opas - Sosiaali- ja terveysministeriön
- Sosiaalihuollon palveluasumisyksikön rajattu lääkevarasto - Valvira
- Henkilöstön rekrytointi kuntarekryn kautta – Kuntarekry
- Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden kielitaitovaatimukset - Valvira
- Määräys sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen rakenteista ja asiakasasiakirjoihin merkittävistä tiedoista –Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- Sosiaalihuollon asiakastietojen käsittely – Tietosuojavaltuutetun toimisto